HAILUODON KUNTA
TALOUSARVIO 2027 JA TALOUSSUUNNI-TELMA
2028 – 2029

!TYÖVERSIO!

TALOUSARVION KÄSITTELY
Kunnanvaltuusto xx.xx.2026
Kunnanhallitus xx.xx.2026 § xxx
Kunnanhallitus xx.xx.2026 § xxx
Sivistys- ja hyvinvointilautakunta 28.10.2026 § xx
Rakennetun ympäristön lautakunta 27.10.2026 § xx
Viranomaislautakunta 20.10.2025 § 33,17.11.2025 § 41

KUNNANJOHTAJAN KATSAUS VUOTEEN 2027 (KH1.12 käsittely)

Hailuodon hyvä tulevaisuus on juuri vuonna 2026 monin tavoin käsissämme. Vaikka alhainen väestökehitys, kunta- ja kansantalouden haastava tilanne sekä talouspolitiikan ja maailmanpolitiikan epävarmuus heijastuvat myös meille Hailuotoon.

Eri tutkimuslaitosten positiiviset ennusteet tulevasta vahvistavat kuitenkin uskoa parempaan. MDI:n väestöennuste 2050 kuvaa Hailuodon tulevaisuusvaihtoehtoja; kunnan asukasluku voi mallinnuksesta riippuen joko kasvaa lähes kolmanneksella 1163 asukkaaseen tai pienentyä 25 prosentilla 689 asukkaaseen vuoteen 2050 mennessä. Tällä hetkellä Hailuodossa on 916 asukasta.

Kiinteä yhteys valmistuu ensi vuoden 2026 syksyyn mennessä, ja Hailuodontien parantamisen hankkeet etenevät. Uusia kaavahankkeita on myös vireillä. Kuluneen vuoden lisääntyneet yhteydenotot ja toimeliaisuus elinkeinosektorilla puolestaan antavat meille erinomaista signaalia paremman kehityksen vaihtoehdosta.

Paras mahdollinen toteutuu työllä – ja sen toteutumiseksi, teemme töitä yhdessä!

Edellytykset tulevaisuuden tekemiselle ovat siis olemassa talouden tiukasta tilanteesta huolimatta. Vuoden 2026 talousarvio on laadittu tiuk oin reunaehdoin ja käytt ötaloutta sopeuttaen. Talousarvion tulos jää monen muun kunnan tapaan ja viime vuosista poiketen alijäämäiseksi (-270 334 €), vuosikate ei kata poistoja. Kunnan investoinnit ovat maltillisia, mutta tulevaisuutta luovia mm. Keskustan ja Marjaniemen Nokan asemakaava-alueiden kunnallistekniikka suunnittelu ja rakentaminen ja koulukeskuksen huoltomaalaukset.

Työllisyystilanne ei ole Hailuodossa heikentynyt niin voimakkaasti kuten monessa muussa Pohjois-Pohjanmaan kunnassa (työttömyys%; 6,0%-15,8%, maakunnan ka. 13,8%). Hailuodon työttömyysaste on 10,5%. Hailuodon elinkeinoja, työllisyyttä sekä kunnan ja elinkeinotoimijoiden yhteistyötä vahvistetaan heti alkuvuodesta toimintansa aloittavalla elinkeinoneuvostolla. Vahva alkutuotanto ja kehittyvä matkailu ovat edelleen Hailuodon kivijalka. Rakentamisen nousu voi meidät iloisesti yllättää jatkossa.

Asukasmäärän ja elinkeinotoiminnan kasvu sekä asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ovat vuoden 2026 tavoitteiden ja käytännön toimien ydintä.
Hyvinvoiva työyhteisö ja henkilöstön työhyvinvoinnin edistäminen on yksi keskeinen kunnan sisäisen kehittämisen painopiste. Kunnan toimintakokonaisuuden kehittämisessä painotetaan organisaatiokulttuurin uudistamista sekä työprosessien laatua ja tehokkuutta.

Talous- ja toimintasuunnitelmakauden 2026-2028 kuntavuodet tulevat pitämään sisällään nousuja ja laskuja.
Hailuoto on yhteisöllinen, luova ja uudistuva kunta. Hyvä tul evaisuus tehdään pitkäjänteisellä työllä – yhdessä, ja joka päivä!

Hailuodossa 28.11.2025

Maarit Alikoski
Kunnanjohtaja

Sisällysluettelo

Kunnanjohtajan katsaus vuoteen 2027

TALOUSARVION YLEISPERUSTELUT
1 YLEISET PERUSTEET JA KEHITYSNÄKYMÄT.....1
1.1 Yleinen talouden kehitys ja toimintaympäristö
1.2 Vaalit
1.3 Muutokset kunnan hallinnossa
1.4 Väestö
1.5 Työpaikat ja työllisyys
1.6 Yhdyskuntarakentaminen
1.7 Henkilöstö
1.8 Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

2 KUNTASTRATEGIA……..... 11

3 TAVOITTEIDEN ASETTAMINEN KONSERNIJOHDOLLE JA KUNNAN EDUSTAJILLE TYTÄRYHTEISÖISSÄ……..…12
4 TALOUSARVION JA TALOUSSUUNNITELMAN RAKENNE JA SITOVUUS..... 13
4.1 Maksut ja taksat
4.2 Testamentti- ja lahjoitusvarat

KÄYTTÖTALOUS- JA TULOSLASKELMAOSA

5 KÄYTTÖTALOUS- JA TULOSLASKELMAOSA 16
5.1 Määrärahojen sitovuus
5.2 Toimielinten toiminta ja talous
5.21 Kunnanvaltuusto
5.22 Tarkastuslautakunta
5.23 Keskusvaalilautakunta
5.24 Kunnanhallitus
5.25 Sivistys- ja hyvinvointilautakunta
5.26 Rakennetun ympäristön lautakunta
5.27 Viranomaislautakunta
5.3 Konserni- ja elinvoimapalvelut
5.4 Sivistys- ja hyvinvointipalvelut

6 TULOSLASKELMA.....xx

7 INVESTOINTI- JA RAHOITUSOSA
7.1 Investoinnit xx
7.2 Rahoituslaskelma xx

TYTÄRYHTEISÖT

8 Hailuodon Vesihuolto Oy xx

1 YLEISET PERUSTEET JA KEHITYS-NÄKYMÄT

1.1 Yleinen talouden kehitys ja toimintaympäristö

Valtion talousarvion vaikutukset kuntatalouteen ovat karut. Hallituksen norminpurku epäonnistui Orpon hallituskaudella pahasti, sillä hyvistä aikomuksista huolimatta kunnille jäi tavoitteesta käteen vain tuntuva valtionosuusleikkaus. Sopeutuspaineista huolimatta valtion hallituskauden päätökset lisäävät kuntien menoja virallisten laskelmien mukaan noin 150 miljoonalla eurolla vuonna 2027. Samalla kuntien valtionrahoitus pienenee vuodesta 2026. Näiden päätösperäisten toimien ohella suurinta huolta kunnissa aiheuttaa epävarmuus liittyen suhdannekehitykseen ja korkealla pysyvään työttömyyteen.

lähde: kuntaliitto.fi/talous-ja-elinvoima/talous/paaekonomis-tin-palsta

Julkisen talouden suunnitelma 2027–2030

Petteri Orpon hallituksen finanssipolitiikka voidaan kiteyttää julkisen sektorin kulutusmenojen leikkauksiin, julkisten investointien kasvattamiseen, tuloverotuksen keventämiseen ja kulutusverojen kiristämiseen. Finanssipolitiikan painopisteet ovat talousteoreettisesti tarkastellen perusteltuja, mutta verojen keventäminen, erityisesti yhteisöverokannan lasku, ei sovi yhteen hallituksen julkisen sektorin vahvistamistavoitteiden kanssa. Leikkausten ohella julkista sektoria on Orpon hallituskaudella myös paisutettu uusilla tehtävillä ja yritystuilla. Kehyskaudella valtion ja paikallishallinnon alijäämä on kasvamassa lähelle 19 miljardia euroa ja julkinen velka 100 prosenttiin suhteessa bruttokansantuotteeseen.

Julkista taloutta heikentävät linjaukset kasvattavat riskiä, että kuntien talouteen joudutaan kohdistamaan uusia rahoitusleikkauksia viimeistäänkin seuraavalla hallituskaudella. Kuntiin on kohdistettu kuluvalla hallituskaudella jo useita rahoitusleikkauksia. Valtionosuuksien toistuvien leikkausten ohella kuntataloutta on heikentänyt myös TE-palveluuudistus, joka siirtyi kuntiin vuoden 2025 alussa yhteensä noin 240 miljoonaa euroa aliresurssoituna. TE-uudistus huomioiden valtion toimenpiteiden vaikutus kuntiin painuukin vuosina 2025–2027 miinukselle.

Valtionosuuksien leikkaukset ja aliresurssoidut tehtävien siirrot vaikuttavat suoraan kuntien mahdollisuuksiin panostaa kasvua ja kuntien elinvoimaa tukeviin peruspalveluihin kuten koulutukseen ja työllisyyspalveluihin. Lisäksi leikkaukset heijastuvat myös kuntien kykyyn investoida ja vahvistaa elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä aina maankäytöstä elinkeinopalveluihin ja investointien houkuttelutyöhön. (lähde: kuntaliitto.fi/talous-ja-elinvoima/kuntatalous-ja-valtio)

Kuntatalousohjelma 2027–2030

Tällä hallituskaudella kuntien tehtäviä, velvoitteita ja rahoitusvastuita on muutettu vähintäänkin useilla kymmenillä eri perusteilla. Linjauksista osa lisää ja osa leikkaa kuntien rahoitusta. Julkisen talouden suunnitelman mukaan kevään 2026 uudet kuntapäätökset vähentävät nettomääräisesti kuntien valtionosuuksia, mutta vuosina 2027–2030 Orpon hallituskauden päätökset vahvistavat kuntataloutta noin 100 miljoonalla eurolla. Merkittävin yksittäinen kuntataloutta vahvistava hallituksen toimenpide on 277 miljoonan euron valtionosuuslisäys vuonna 2025 sote-siirtolaskelman vaikutusten lieventämiseksi.

Valtaosa julkisen talouden suunnitelman kuntalinjauksista olettaa kuntien menojen ja tulojen lisääntyvän päätöksen seurauksena yhtä paljon. Käytännössä harva päätös on kuitenkaan kuntatalouden, tai edes yksittäisen kunnan, kannalta neutraali. Räikein esimerkki kuntien kustannuksia paisuttaneista, mutta kuntatalouden kannalta neutraaliksi oletetusta uudistuksesta on TE-palvelu-uudistus, joka siirtyi kuntiin vuoden 2025 alussa yhteensä noin 240 miljoonaa euroa aliresurssoituna.

Marinin hallituksen päättämän, mutta Orpon hallituskaudella toteutuneen TE-palvelu-uudistuksen talousvaikutusta ei huomioida julkisen talouden suunnitelman kuntavaikutuksissa lainkaan. TE-uudistus huomioiden valtion toimenpiteiden vaikutus kuntiin painuukin miinukselle vuosina 2025–2027.

Kehyskaudella kuntien talouspaineita lisäävät sovitut palkkaratkaisut, työttömyysetuuksien kasvaneet rahoitusvastuut, valtionrahoitukseen kohdistuvat leikkaukset sekä moninaiset investointitarpeet. Kuntatalouden kehitysarvion mukaan kuntatalouden tilanne on vaikeimmillaan vuosina 2026 ja 2027. Sen jälkeen kuntien taloustilannetta helpottaa valtionosuuksiin tehtyjen määräaikaisten sote-leikkausten päättyminen ja henkilöstökulujen kasvun taittuminen. Kuntien taloudellinen eriytyminen kuitenkin jatkuu. Painelaskelman mukaan taloudelliset ongelmat ovat suurimmillaan 100 000–300 000 asukkaan kuntakokoryhmässä ja pienimmillään 5 000–10 000 asukkaan kuntakokoryhmässä.

(lähde: kuntaliitto.fi/talous-ja-elinvoima/kuntatalous-ja-valtio)

Valtionhallinto

Suomen talouden toipumista häiritsevät Lähi-idän kriisi ja epävarmuus. BKT kasvaa 0,8 prosenttia vuonna 2026. Kasvun odotetaan vahvistuvan 1,6 prosenttiin vuonna 2027 ja 1,7 prosenttiin vuonna 2028. Öljyn kallistuminen

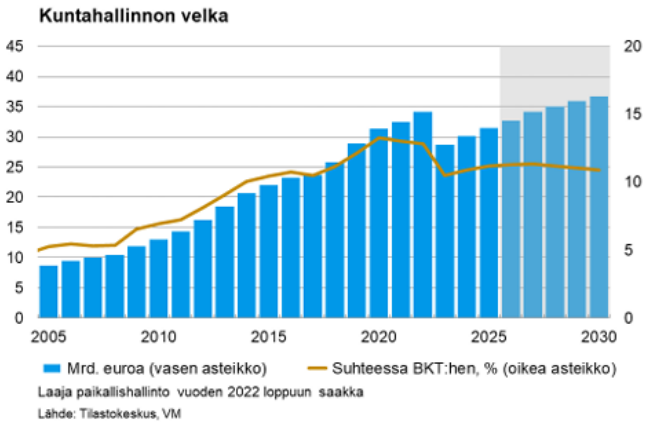
heikentää ulkoista kysyntää ja kotitalouksien ostovoimaa, mikä jarruttaa sekä vientiä että yksityistä kulutusta. Puolustukseen ja energiasiirtymään liittyvät hankkeet lisäävät investointeja, mutta asuntorakentamisen kasvu siirtyy ensi vuoteen. Työttömyys on korkealla ja työllisyyden paraneminen viivästyy, mikä jarruttaa kotimaisen kysynnän elpymistä. Työttömyysaste on tänä vuonna yli 10 prosenttia.

Julkisen talouden tilanne pysyy heikkona suhdanteen kohenemisesta huolimatta. Julkisyhteisöjen alijäämä heikkenee tänä vuonna 4,4 prosenttiin suhteessa BKT:hen erityisesti investointimenojen kasvun myötä. Taloussuhdanteen piristyminen kasvattaa välillisiä verotuloja, mutta toistaiseksi vaisu työllisyyskehitys hidastaa ansiotuloverotulojen kasvua ja pitää työttömyysmenojen tason korkeana. Vuosina 2027–2030 alijäämä on noin 4,5 prosenttia suhteessa BKT:hen. Velkasuhteen arvioidaan nousevan tänä vuonna yli 90 prosenttiin, ja vuonna 2030 velan odotetaan olevan lähes 99 prosenttia suhteessa BKT:hen.

Kuntahallinto

Kuntahallinnon taloustilanne pysyy haastavana lähivuosina. Vuonna 2026 alijäämä pysyy 0,3 prosentissa, syvenee 0,4 prosenttiin vuonna 2027 ja supistuu 0,3 prosenttiin vuonna 2028. Kuntahallinnon kulutusmenot kasvavat ennustevuosina pääasiassa hintojen nousun vuoksi, vaikka menojen määrä alenee syntyvyyden laskun ja ikäluokkien pienenemisen myötä. Erityisesti kunta-alalle sovitut palkkaratkaisut nostavat henkilöstövaltaisen sektorin työvoimakustannuksia. Palkankorotukset ovat suurimmillaan lähivuosina, ja kuntien ansiotasoindeksin ennakoidaan ylittävän yleisen ansiotason kehityksen vuosina 2027–2028. Kuntien peruspalvelujen painopiste on sivistys- ja kulttuuripalveluissa, joiden yhteenlaskettu palvelutarve on laskeva. Palvelutarpeen lasku ei kuitenkaan realisoidu menojen alenemisena samassa suhteessa, sillä palveluverkkoon, henkilöstörakenteeseen ja lainsäädännöllisiin velvoitteisiin liittyvät jäykkyydet hidastavat menojen sopeuttamista. Lisäksi varhaiskasvatuksen osallistumisaste ja erityisen tuen tarve ovat kasvaneet viime vuosina. Palvelutarpeen laskua on tämän vuoksi ennusteessa hieman loivennettu. Syntyvyyden lasku ja maan sisäinen muuttoliike lisäävät kuntien välisiä eroja. Muuttotappiokunnissa tulopohja heikkenee ja työikäinen väestö vähenee, kun taas kasvukeskuksissa lisääntyvä väestö ylläpitää voimakkaita investointitarpeita. Investoinnit pysyvät ennustejaksolla kokonaisuutena korkealla tasolla, vaikka investointinäkymät ovat osassa kuntia laskevia. Valtaosa panostuksista kohdistuu välttämättömään perusinfrastruktuuriin, kuten rakennuksiin ja teihin, mutta tasoa pitävät yllä myös vihreän siirtymän investoinnit.

Kuntien verotulot kasvavat parantuneen suhdannetilanteen vauhdittamana. Vuonna 2026 verotulojen kasvu kiihtyy 5,5 prosenttiin kunnallisveron ja yhteisö veron vahvan kehityksen myötä. Kokonaisverotulojen kasvu tasoittuu keskipitkällä aikavälillä noin 3,6 prosenttiin. Valtiolta saatujen tulonsiirtojen kehitys vaihtelee ennustejaksolla. Tulonsiirtoja kasvattavat kustannustenjaon tarkistus ja indeksikorotukset, mutta niitä pienentävät samanaikaisesti hallituksen peruspalveluiden valtionosuuteen kohdennetut vähennykset. Ennustejakson lopulla määräaikaisten leikkausten päättyminen kasvattaa valtionosuuksia. Tulorahoitus ei riitä kuitenkaan kattamaan menopaineita, ja kuntahallinto pysyy noin 0,2 prosenttia alijäämäisenä suhteessa BKT:hen vuosina 2029–2030. Ennusteeseen liittyy riskejä molempiin suuntiin. Kuntien omat sopeutustoimet voivat vahvistaa rahoitusasemaa ennakoitua enemmän, jos palveluverkon ja henkilöstömenojen sopeuttamisessa onnistutaan odotettua paremmin. Toisaalta sopeutustoimien epäonnistuminen tai geopoliittisen tilanteen kiristyminen voi kasvattaa menoja ennustettua nopeammin.

kaavio 1: kuntanhallinnon velka, taloudellinen katsaus, Kesä 2026, Valtiovarainministeriö

Hyvinvointialuehallinto

Hyvinvointialueiden rahoitusasema pysyy tasapainossa vuonna 2026, mutta kääntyy sen jälkeen vähitellen alijäämäiseksi. Alijäämä on noin 0,1 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2027 ja kasvaa noin 0,3 prosenttiin eli noin miljardiin euroon vuoteen 2030 mennessä. Menot kasvavat vuosina 2026–2030 keskimäärin noin 3,5 prosenttia ja tulot noin 2,9 prosenttia vuodessa.

Kulutusmenojen kasvua ennustejaksolla lisäävät kustannustason nousu palkkaratkaisujen seurauksena sekä väestön ikääntymisestä johtuva sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutarpeen kasvu. Lisäksi kokonaismenoja kasvattavat hyvin vointialueiden investointitarpeet, jotka kohdistuvat erityisesti palveluverkon, rakennuskannan ja ICT-järjestelmien uudistamiseen. Investointien arvioidaan kasvavan erityisesti vuonna 2026 rakennus- sekä kone- ja laiteinvestointien myötä.

Menojen kasvua hillitsevät hallituksen menosopeutukset sekä sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksujen korotukset, joiden vaikutus kohdistuu erityisesti vuoteen 2027.

Lisäksi menojen kasvua hillitsevät hyvinvointialueiden omat sopeutustoimet kuluvana vuonna. Ennusteeseen niitä on huomioitu noin 0,4 miljardin euron edestä, ja arviota on tarkistettu hieman ylöspäin vuoden ensimmäisen neljänneksen toimintakatteen maltillisen kehityksen perusteella.

Alueiden tulot koostuvat pääosin valtion rahoituksesta ja asiakasmaksuista. Valtion rahoituksen kehitykseen vaikuttavat hyvinvointialueindeksi, palvelutarpeen kasvu sekä lainsäädäntömuutokset. Hyvinvointialueiden rahoituslain kolmannen vaiheen uudistus hidastaa rahoituksen kasvua.

Valtion rahoitusta tarkistetaan jälkikäteen kahden vuoden viiveellä alueiden toteutuneen kirjanpidollisen tuloksen perusteella. Vuonna 2027 tarkistus on noin 0,9 miljardia euroa. Ennusteessa käytetty jälkikäteistarkistus perustuu julkisen talouden suunnitelmassa varattuun määrään. Jos alueiden menot kehittyvät painelaskelman mukaisesti, tarkistus olisi vuosina 2027 ja 2028 noin 0,1 miljardia euroa julkisen talouden suunnitelmassa varattua määrää pienempi, mutta kasvaisi vuonna 2029 noin 0,2 ja vuonna 2030 noin 0,6 miljardia euroa varattua määrää suuremmaksi.

Ennusteeseen liittyy epävarmuuksia molempiin suuntiin. Menot voivat jäädä arvioitua pienemmiksi, jos säästötoimet ja toiminnan tehostaminen onnistuvat odotettua paremmin. Toisaalta sopeutustoimien viivästyminen tai epäonnistuminen sekä yllättävät menolisäykset, kuten kustannustason odotettua nopeampi nousu tai palvelutuotannon kasvu, voivat heikentää hyvinvointialueiden rahoitusasemaa ennustettua enemmän.
Lähde: Taloudellinen katsaus kesä 2026, Valtiovarainministeriö)

Kunta

Hailuodon vuoden 2027 talousarvio- ja suunnitelmanvuosien 2028 – 2029 suunnitteluun vaikuttaa merkittävästi Hailuodon kiinteän yhteyden vaikutus Hailuodon kunnanvaltionosuuksiin ja kunnan saaristostatukseen. Vaikutus muodostuu siis kahdesta eri toimenpiteestä:

1. Kolminkertaisen saaristokunnan laskennallisen kustannuksen poistumisesta (1.1.2028)
2. Saaristostatuksen muuttumisesta saaristo-osakunnaksi (1.1.2028)

Muutokset valtionosuuksina:

Peruspalvelujen valtionosuus ennen tulevaa muutosta: **1 471 808 €** (vuodessa)

Peruspalvelujen valtionosuus ilman 3x saaristokriteeriä: **597 519 €** (vuodessa)

Peruspalvelujen valtionosuus saaristostatuksen muutoksen jälkeen 2028 (saaristo-osakunta): **480 145 €** (vuodessa)

Kokonaismuutos pienentää Hailuodon kunnan nykyistä valtionosuutta n. -991 664 €

Hailuodon kunnan talouden ja toiminnan uudistamisen ja sopeuttamisen toimenpiteet.

Taso -toimenpidesuunnitelmaa 2027 - 2030 on syvennettävä kesäkuuhun 2027 mennessä, koska muuttuva tilanne edellyttää rakenteellisia muutoksia toimielimiin, kuntapalveluihin ja investointeihin, jotka sopeutetaan ja uudistetaan suhteessa kunnan taloudellisiin resursseihin. Toimenpiteet aikataulutetaan kesäkuun 2027 loppuun mennessä, jotta muutokset voidaan huomioida vuoden 2028 talousarviossa.

1.2 Vaalit 2027

Vuonna 2027 Suomessa järjestetään eduskuntavaalit. Varsinainen vaalipäivä on 18.4 ja äänestysaika on kello 9.00 - 20.00. Eduskuntavaalien ennakkoäänestys kotimaassa tapahtuu 7.4 - 13.4 välisenä aikana. Ennakkoäänestys ulkomailla tapahtuu 7-10.4 välisenä aikana. Molemmissa tapauksissa ennakkoäänestäminen tapahtuu ennakkoäänestyspaikan aukioloaikojen perusteella.

Lisätietoa vaaleista: www.vaalit.fi/aikataulut-eduskuntavaaleissa

1.3 Luottamus- ja viranhaltijaorganisaatio

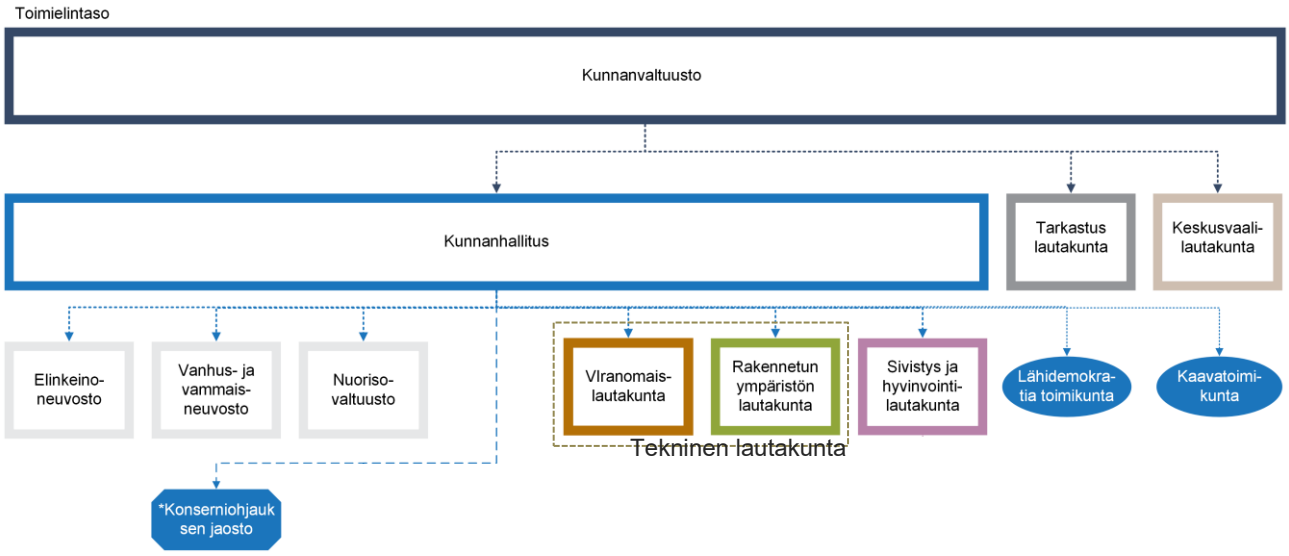
Luottamushenkilöhallinnon toimikausi on 1.6.2025-31.5.2029. Valtuutettujen lukumäärä valtuustokaudella on 15 valtuutettua.

Hailuodon kunnan luottamusorganisaatio on kolmitasoinen. Ylintä päätäntävaltaa kunnassa käyttää kunnanvaltuusto. Valtuuston alapuolella ovat toiminnan laillisuutta ja tarkoituksenmukaisuutta valvova tarkastuslautakunta sekä vaalien järjestämisestä vastaava keskusvaalilautakunta. Kunnanvaltuuston operatiivista valtaa käyttää kunnanhallitus, jonka tehtävänä on valtuuston päätösten toimeenpano.

Hailuodon kunnanhallitus on jakanut toimivaltaansa toimialalautakunnille. Hailuodossa toimivat rakennetun ympäristön ja sivistys- ja hyvinvointilautakunnat. Tämän lisäksi kunnanhallituksen vastuulla on vaikuttamistoimielinten toiminnan edellytysten turvaaminen. Hailuodossa vaikuttamistoimielimiä ovat vanhus- ja vammaisneuvosto, nuorisovaltuusto ja elinkeinoneuvosto.

Näiden lisäksi Kunnanhallituksen alaisuuteen kuuluvat lähidemokratia ja kaavoitustoimikunta sekä konserniohjauksen, sisäisenvalvonnan, riskien- ja sopimushallinan sekä elinvoima- ja TKI jaostot.

Kunnanhallitus ja tämän alaiset lautakunnat päättävät kunnan palveluista. Hailuodon kunnassa palveluorganisaatio tasot ovat konserni- ja elinvoimapalvelut (sis. teknisetpalvelut) sekä sivistys- ja hyvinvointipalvelut.

kaavio 2: Hailuodon kunnan toimielinorganisaatio

kunnanvaltuusto:

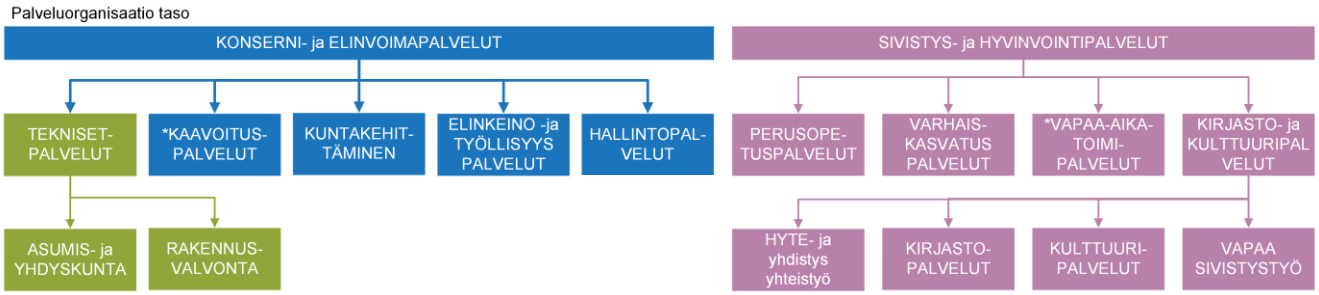
Kartimo-Pramila Sirpa
Kujala Susanna
Laurila Tiina
Luoma-aho Leena
Mild Keijo
Parrila Maarit
Rantasuo Pirkko
Ronkainen Katri
Sauvola Kaarina
Sauvola Riku
Siekkinen Teija
Sipola Eija
Tuhkanen Kari
Vuotikka Marita
Vähämetsä Arto

Valtuuston puheenjohtaja Teija Siekkinen.
Varapuheenjohtajat: Maarit Parrila (1. vpj)
Pirkko Rantasuo (2.vpj)

Hailuodon kunnanhallituksen jäsenet:

Leena Luoma-aho
Keijo Mild
Katri Ronkainen
Sauvola Riku
Sipola Eija
Tuhkanen Kari
Vähämetsä Arto
Muut kutsutut:
Siekkinen Teija
Parrila Maarit
Rantasuo Pirkko

Kunnanhallituksen puheenjohtaja Eija Sipola
Varapuheenjohtaja Arto Vähämetsä

kaavio 3: Hailuodon kunnan palveluorganisaatio

Hailuodon kunnan viranhaltijaorganisaatio rakentuu Palveluorganisaatioihin. Palveluorganisaatiot raportoivat toiminnastaan joko kunnanhallitukselle tai tämän asiantuntijalautakunnille.

Hailuodon kunnan viranhaltijaorganisaatiota johtaa kunnanjohtaja Maarit Alikoski.

Tekniset palvelut raportoivat toiminnastaan rakennetun ympäristön lautakunnalle, muun konserni- ja elinvoimapalveluiden raportoidessa suoraan kunnanhallitukselle. Kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden palvelut vastaa osaltaan HYTETU -suunnitelmista (hyvinvointi, terveys ja turvallisuus), sekä näiden päivittämisestä ja näitä koskevien lausuntojen valmistelusta kunnanhallitukselle.

Teknisiä palveluita johtaa toimialajohtaja,

Sivistys- ja hyvinvointipalvelut rakentuvat perusopetuksen, varhaiskasvatuksen, vapaa-aikatoimi, liikunta ja nuorisopalveluihin sekä kirjasto- ja kulttuuripalveluihin. Sivistys ja hyvinvointipalvelut vastaavat myös HYTE- ja yhdistys-yhteistyöstä kunnan oman toiminnan osalta.

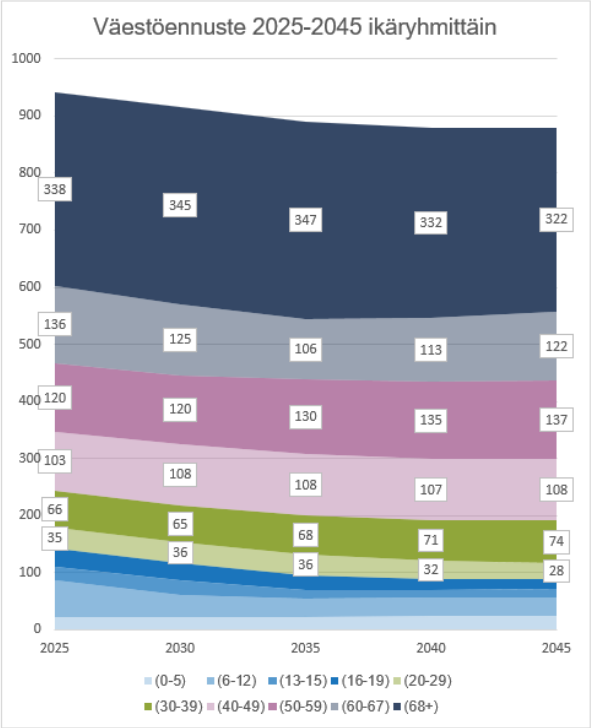
Sivistyspalveluita johtaa toimialajohtaja,
rehtori Jukka Kodis.

Kunnan johtoryhmään kuuluvat virka- ja toimihenkilöt:

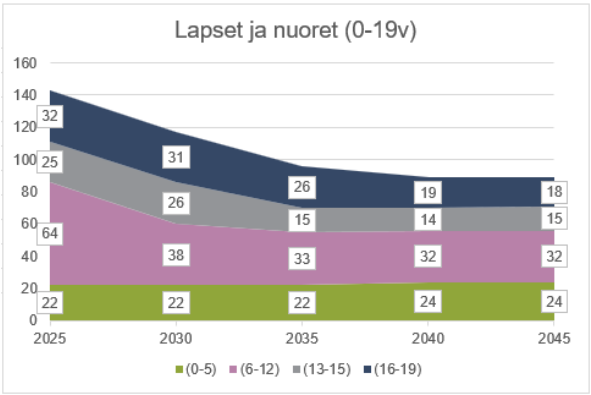
kunnanjohtaja, Maarit Alikoski,
palvelujohtaja, rehtori Jukka Kodis,
päiväkodinjohtaja, Timo Viitanen,
palvelujohtaja, johtava viranhaltija,
vapaa-aikasihteeri, Petri Partala ja
henkilöstön edustaja, Jere Kangas.
hallintoasiantuntija, Tuomas Mathlein
kiinteistöpäällikkö, Hannu Alajääskö

1.4 Väestö

Hailuodon Väestöennuste 2025-2045 ennustaa kunnan väkiluvun putoavan vuoden 2025 941 asukkaasta vuoden 2045 ennusteessa 880 asukkaaseen. Ikäryhmittäin tarkastetuna suurin muutos ennakoidaan lasten 0 - 5, 6 - 12 ja Nuorten 13 - 15 ja 16 - 19 vuotiaiden ryhmissä, joissa tilastokeskus ennakoi asukasmäärän putoavan 143 lapsesta ja nuoresta 89. Lasten ja Nuorten määrässä

kaavio 4:. Hailuodon väestöennuste 2025 - 2045, tilastokeskus

Kaavio 5: Hailuodon väestöennuste, Lapset ja nuoret, 2025-2045, tilastokeskus

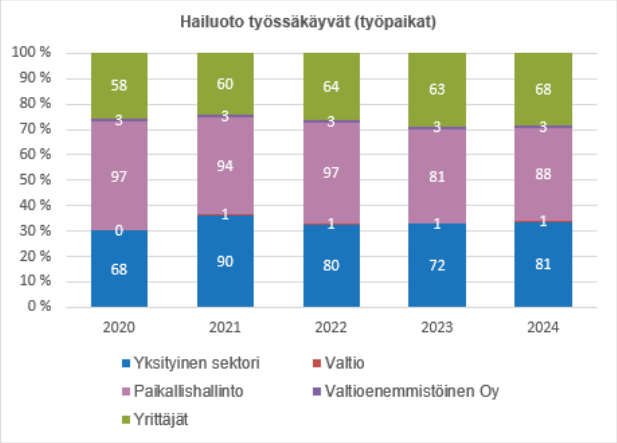
suurin muutos ennustetaan tapahtuvan nopeasti vuosien 2025 - 2035 aikana. Väestön ennakoidaan kasvavan

eniten 30 - 39, 40 - 49 ja 50 - 59 vuotiaiden ikäryhmissä. Huomioitavaa ennusteessa on se, että yli 68 -vuotiaiden osuus on laskeva.

1.5 Työpaikat ja työllisyys

Elinkeinopolitiikan tavoitteellinen kehittäminen on kunnan strateginen painopistealue. Tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit on kuvattu valtuustotason tavoitteissa sekä palvelualueiden käyttötalousosassa.

Hailuodon työpaikkojen tarkastelun perusteella voidaan todeta, että vuosien 2020 – 2024 välillä yksityinen sektori ja yrittäjinä toimivien määrä on kasvanut. Vertailujaksolla yksityisen sektorin vaihteluväli vuosittain on ollut 68 ja 90 välillä. Yrittäjinä toimivien vaihteluväli on ollut yksityistä sektoria tasaisempaa käytännössä kasvaen vuoden 2020 58 vuoden 2024 58 työpaikkaan. Julkisten työpaikkojen osuus on pysynyt vertailujaksolla ennallaan tai hieman pienentynyt.

kaavio 5: Hailuoto, työssäkäynti, työpaikat 2020 - 2024, tilastokeskus

Hailuodosta pendelöidään lähialueelle työn perässä. Työllisten määrää ja asuinkuntansa ulkopuolella työssäkäyvien määrä on vaihdellut vuosittain vuosien 2020 - 2024 välillä. Vaihteluväli on ollut 151 ja 165 henkilön välissä.

Asuinkunnassaan työskentelevien osuus on ollut vastaavana aikana hivenen suurempi vaihteluvälin ollessa 167 – 187 henkilöä. Hailuodon työpaikkaomavaraisuus on vaihdellut vuosien 2020 – 2024 aikana 67,9 – 73,7%. Viimeisimmän tilastotiedon mukaan työpaikkaomavaraisuus Hailuodossa oli 73,7% (2024).

(lähde: tilastokeskus, työpaikkaomavaraisuus alueittain ja työlliset asuinalueen, pendelöinnin, koulutusasteen, iän ja vuoden mukaan)

Vuonna Elo-syyskuuhun 2026 mennessä Hailuodossa on perustettu kolme (3) uutta yritystä. Yrityksiä on perustettu elo-syyskuun 2026 aikana enemmän kuin niitä on lakkautettu. Perustetut yritykset jakautuvat palvelu ja alkutuotantoon ml.kalastus. Perustetuista yhtiöistä suosituin yhtiömuoto on osakeyhtiö, jonka on valinnut kaksi (2) kolmesta (3) yrityksestä.

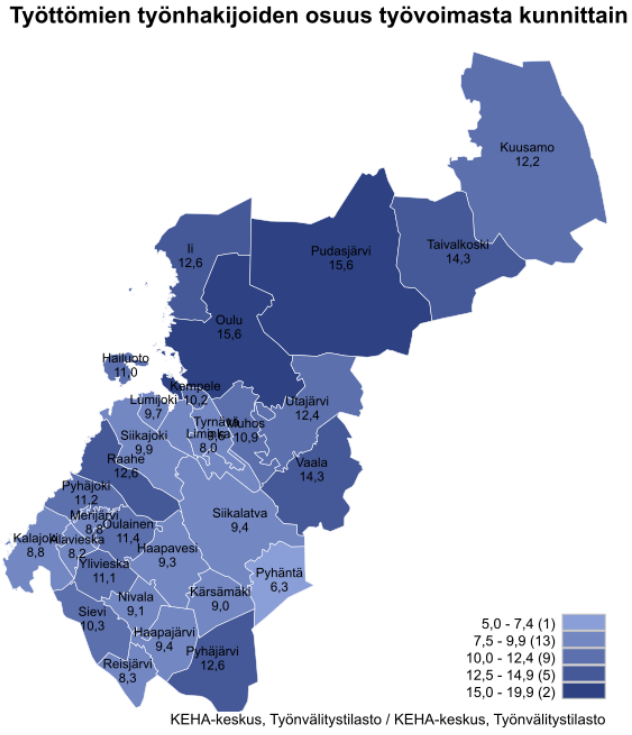
Hailuodon kunta on Oulun seudun Uusyrityskeskuksen jäsen; yhdistyksen yritystoimintaa edistävistä koulutuksista ym. kehittämismahdollisuuksista tiedotetaan Hailuodossa säännöllisesti osana kuntaviestintää.

Työllisyys Pohjois-Pohjanmaan alueella

Pohjois-Pohjanmaalla oli heinäkuun lopussa 26 580 työtöntä työnhakijaa. Työttömien työnhakijoiden määrä oli 600 henkilöä (+2 %) enemmän kuin edelliskuussa ja 1 090 (+4 %) enemmän kuin vuosi sitten heinäkuussa.

Työttömistä työnhakijoista kokoaikaisesti lomautettuja oli 1 570, mikä on 200 henkilöä (+14 %) enemmän kuin kesäkuussa ja 190 henkilöä (-11 %) vähemmän kuin vuoden 2025 heinäkuussa.

Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta (työttömyysaste) oli Pohjois-Pohjanmaalla 13,5 % ja koko maassa 13,2 %. Työttömyysaste vaihteli maakunnan sisällä Pyhännän 6,3 %:n ja Oulun sekä Pudasjärven 15,6 %:n välillä.

kaavio 6: Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta kunnittain, työllisyys Pohjois-Pohjanmaa, Heinäkuu 2026, elinvoimakeskus

Pohjois-Pohjanmaan kuntien työvoimapalveluihin ilmoitettiin heinäkuussa avoimeksi 1 620 uutta työpaikkaa. Uusien

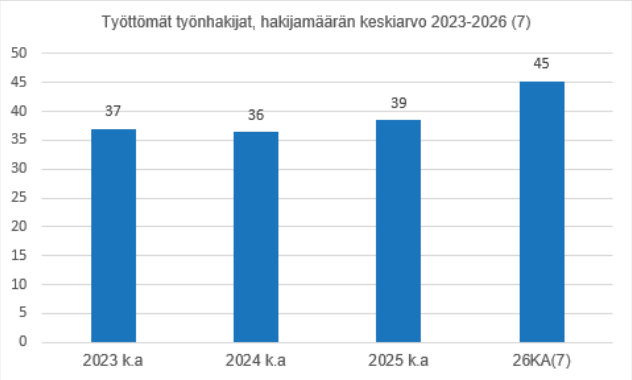
avoimien työpaikkojen määrä oli 40 paikkaa vähemmän kuin vuosi sitten heinäkuussa.

Maakunnan aktivointiaste oli heinäkuun lopussa 13,6 % ja aktivointiasteeseen laskettavien palveluiden piirissä oli kaikkiaan 4 180 henkilöä. Aktivointiaste laski vuoden 2025 heinäkuusta 0,3 %-yksikköä.

Työllisyys ja elinkeinopalveluita Hailuodossa tuottaa Business Oulu.

Työllisyys Hailuodossa

Hailuodon kunnan työllisyyden kehitys seuraa Pohjois-Pohjanmaan työllisyyden kehittymistä. Kuntakohtaisella tarkastelulla voidaan todeta, että työttömyyden voimakkain kasvu on tapahtunut alkuvuodesta 2026, jolloin kunnassa oli 50 työtöntä työnhakijaa mikä on n. 10 työnhakijaa suurempi kuin keskimäärin vastaavana ajanjaksona vuosina 2023 - 2026. Hailuodon kunnan työttömyysprosentti on myös kasvanut vuoden 2025 vastaavasta ajanjaksosta, ja oli heinäkuun 2026 lopulla 11%. Pienimmillään vuosien 2023 ja 2026 tarkastelussa työttömyys on ollut kesäkuussa 2024 8,1% ja suurimmillaan tämän vuoden tammikuussa jolloin työttömyysprosentti oli 13,4%. Työttömyys on kokonaisuutena ollut koholla vuoden 2025 marraskuusta lukien. Työttömyys näyttäytyy vertailujaksolla 2023 - 2026 syklisenä, jossa työttömien määrä kasvaa talvikuukausina ja matalin työttömyys on yleensä ollut kesä- ja syyskuukausina.

kaavio 7: Työttömät työnhakijat 2023 - 2026, Lähde tilastokeskus)

1.6 Yhdyskuntarakentaminen

Strategian päivitys, -Maapoliittisen ohjelmapäivitys päivitetään vuonna 2027. Hailuodon kunta on laatinut vuoden 2026 aikana kaavoja, joiden kunnallistekniikan toteuttamiseen esitetään määrärahoja Hailuodon kunnan investointiohjelmassa 2027-2029. Jo valmistuneiden kaavojen lisäksi kunta valmistelee kaavojen päivitystä: Rantasumppu 2 asemakaavan muutos, Huikun ranta-asemakaava laajennus, Vaskenperän asemakaavan muutos ja Peltokuusikon asemakaava.

Hailuodossa asuminen painottuu omistusasumiseen pientaloissa. Tilastokeskuksen vuosien 2023–2025 julkaisemien kuntien avainlukujen mukaan Hailuodon väkiluku oli 912 ja taajama-aste 54,4 %. Asuntokuntien lukumäärä oli 487 kpl, joista rivi- ja pientaloissa asui 97,3 %. Vuokra-asunnoissa asuntokunnista asui 13,6 %.

2026 Valmistelussa olevat kaavat

Keskusta AK, asemakaavan päivityksen ja laajennuksen kaavaehdotus 2 on ollut nähtäville mielipiteiden esittämistä varten 16.9.2026 – 19.10.2026 välisenä aikana.

Marjaniemen Nokan asemakaavan päivityksen ja laajennuksen kaavaehdotus on ollut nähtäville mielipiteiden esittämistä varten 16.9.2026 – 19.10.2026 välisenä aikana.

1.7 Henkilöstö

Henkilöstön määrä ja rakenne

Hailuodon kunnan henkilöstömäärä 15.10.2026 oli 48 henkilöä. Henkilöstön määrällä tarkoitetaan kaikkien palvelussuhteiden lukumäärää. Luvut sisältävät myös erilaisilla työ- ja virkavapailla olevan henkilöstön.

Henkilöstöstä vakinaisia oli 33 henkilöä (68,75 %), joista suurin osa eli 19 henkeä oli työsuhteisia. Määräaikaisissa työsuhteissa henkilöt työskentelevät pääosin erilaisten virka- ja työvapaiden sijaisina tai projektiluontoisessa työssä.

Naisten osuus henkilöstöstä oli 62,5% ja suurin osa heistä työskentelee sivistys- ja hyvinvointipalveluissa.

Hailuodon kunnassa koko henkilöstön keski-ikä 15.10.2026 oli 50,5 vuotta (vuonna 2025 50 vuotta). Vakinaisen henkilöstön keski-ikä oli 50,6 vuotta (vuonna 2025 51,6 vuotta).

Koulutussuunnitelma 2027

Konserni- ja elinvoimapalvelut *ml. yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut*

- Maksuttomat verkkokoulutukset (TaHe)
- Sisäiset- ja tutor koulutukset
- Asianhallintajärjestelmän pääkäyttäjäkoulutukset
- Tietosuoja ja tietoturva
- Hankkeiden hyödyntäminen koulutukseen:

1) Henkilöstön strategisen työkykyjohtamisen ja työhyvinvoinnin edistämisen kehittämishanke.

Sivistys- ja hyvinvointipalvelut

- Uudistetun oppimisen tuen koulutukset (koulu) Oppilashuolto ja moniammatillinen yhteistyö (koulu)
- Hallinto-ohjelmien koulutukset (Priimus, Wilma ja Kurre sekä työvuorosuunnittelu, ja Dynasty) (koulu)
- Yksilöllisen tuen lisääminen.
- Veso-päivät
- Varhaiskasvatuksen EA -koulutukset 2027
- Vapaa-aikasihteerin maksuttomat koulutukset

Henkilöstöhallinnon painopisteet 2027

Hailuodon kunnan henkilöstöpoliittiset linjaukset on hyväksytty kunnanvaltuustossa 12.11.2024 § 45:

- Lomarahojen muuttaminen vapaiksi
- Huolehdimme elinvoimaa tukevasta taloudesta ja motivoituneesta henkilöstöstä (strategialinjaus)

Hailuodon kunta olemme me

Kunnan järjestämisvastuulla olevat lakisääteiset palvelut tuotetaan kunnan toimintatapaa ja johtamista uudistamalla. Palvelut tuotetaan vaikuttavasti ja kustannustehokkuutta parantaen sekä omana tuotantona että ostopalveluina. Palvelujen ja toiminnan määrällinen ja laadullinen seuranta on jatkuvaa.

Henkilöstön työterveyshuoltoa kehitetään laadullisesti, ja luonnolliseksi osaksi johtamista.

Suunnittelukaudella 2027 - 2029 hyvinvoiva työyhteisö ja henkilöstön työhyvinvoinnin edistäminen on yksi keskeinen kunnan painopistealue, joka on huomioitu myös osana kuntastrategiaa.

Kunnassa toimii Henkilöstötoimikunta, joka toimii kolmikannassa kunnan ja palvelujohtajien kanssa. Henkilöstötoimikunnan toimintaa kehitetään tavoitteellisesti.

Tyky-toiminta

- liikunta-, kulttuuri- ja hierontaetu (ePassi), arvo 200 € / henkilö
- työyksikön yhteinen tyky-tilaisuudet 50 €/työntekijä
- kaikkien viranhaltijoiden ja työntekijöiden mahdollisuus käyttää työaikaa liikunnan harrastamiseen (1 h/vko).
- Henkilöstön joululounas (koululla) ja joululahja

1.8 Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Pohjois-Pohjanmaan Hyvinvointialue Pohde ja hyvinvointialueen kunnat jakavat vastuun hyvinvoinnin edistämisestä. Hyvinvointialueella on useita lakisääteisiä hyvinvoinnin edistämisen tehtäviä, joilla edistetään alueen asukkaiden hyvinvointia.

Pohde koordinoi Pohjois-Pohjanmaan asukkaiden hyvinvointia edistävää yhteistyötä. Edistämistyötä ohjataan Pohteen strategioilla ja järjestämissuunnitelmilla. Asiakirjat korostavat varhaista tukea, ennaltaehkäisyä sekä omaehtoista hyvinvoinnin edistämistä.

Kunnan rooli ja tehtävät hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä

Strateginen yhteistyö
Pohjois-Pohjanmaan kuntien, hyvinvointialueen ja maakuntaliiton yhteistyö perustuu toimijoiden välisen strategisen yhteistyösopimuksen toteuttamiseen.

Sopimuksella määritellään toiminnan strategiset tavoitteet, mittarit ja yhteiset periaatteet:

- Strateginen suunnittelu ja yhteinen edunvalvonta
- tulevaisuus- ja tilannekuvatyö ja tiedolla johtaminen
- Sivistyspalvelujen sekä sosiaali- ja terveyspalveluiden yhteistyö
- Työllistymisen tukeminen
- Varautuminen häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin ja turvallisuuden edistäminen
- Osallisuus ja järjestöyhteistyö

Sopimuksessa määritellyt yhteistyörakenteet

- Yhteistyöfoorumi
- Kunnanjohtajafoorumi
- Operatiivinen yhteistyö

Hyvinvointialueen, kuntien ja maakuntaliiton toimiva yhteistyö perustuu yhteiseen tilannekuvaan.

Kunnan palvelut ja toiminta

Elinvoimaisen Hailuodon edellytys on hyvinvoivat, ja omissa yhteisöissään hyvinvointia voimavarojensa puitteissa yhdessä edistävät kuntalaiset. Toimivat osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet lisäävät myös hyvinvointia ja turvallisuuden tunnetta. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopisteet on hyväksytty Hailuodon kunnan laajassa hyvinvointikertomuksessa 2025 - 2029 (Kv 11.11.2025)

Koko väestöä koskevat kohteet ja tavoitteet

a) Omaehtoisen hyvinvoinnin edistäminen; liikkuminen, osallisuus, turvallinen asumis- ja elinympäristö:
   - Toteutetaan turvallisuuskysely ja jatkokehitetään osallistuvaa budjetointia.
   - Hyödynnetään Kaikki liikkuu- Hailuoto hankkeen resursseja liikunnan edistämiseen. Ehkäisevän päihdetyön näkyväksi tekeminen.

b) Luontolähtöisen hyvinvoinnin vahvistaminen:
   - Järjestään koko kylän yhteisiä luontotapahtumia sekä edistetään luonnon antimien hyödyntämistä ja jatkojalostamista.

c) Yhdistys- ja järjestötoiminnan osallistava kehittäminen:
   - Vahvistetaan yhdistysten keskinäistä yhteistyötä, yhteissuunnittelua ja toimintojen koordinointia kuntalaisten hyvinvoinnin edistämiseksi.

Lapset ja nuoret

a) Lasten ja nuorten hyvinvointia ja terveyttä edistävän arjen hallinnan edistäminen:
   - Tuetaan lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia vahvistamalla terveellisiä elämäntapoja, riittävää ravitsemusta ja arjen sujuvuutta.
   - Mahdollistetaan lasten ja nuorten osallistuminen sekä vaikutusmahdollisuudet omaa elinympäristöään koskevassa päätöksenteossa.
   - Huomioidaan perheiden tarpeet palveluiden suunnittelussa ja toteutuksessa.

b) Hyvinvointia ja osallisuutta edistävä vapaa-aika ja kaverisuhteet:
   - Kehitetään nuorisotilan toimintaa nuorten tarpeita vastaavaksi sekä lisätään sen käyttöastetta.
   - Tarjotaan monipuolisia ja saavutettavia kerhomahdollisuuksia laajalla ikäjakaumalla.
   - Tuetaan nuorisovaltuustoa aloitteiden tekemisessä lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi.

c) Koulu yhteisöllisenä kasvualustana mahdollistaa oppilaiden ihmisenä ja kansalaisena kasvun:
   - Vahvistetaan kodin ja koulun välistä yhteistyötä lasten ja nuorten kasvun tukemiseksi.
   - Edistetään liikunnallista elämäntapaa osana lasten ja nuorten arkea.
   - Kehitetään lasten ja nuorten arjen turvallisuustaitoja, kuten ensiapuosaamista.
   - Rakennetaan yhteisöllistä toimintakulttuuria, jossa jokainen lapsi ja nuori kokee olevansa arvostettu ja osallinen.

Nuoret aikuiset ja työikäiset

a) Heikommassa asemassa olevien tukeminen yhteistyössä yhteistyö- ja sidosryhmien kanssa:
   - Vahvistetaan hyvinvointia ja osallisuutta matalan kynnyksen palveluilla ja toiminnalla.
   - Selvitetään etsivätyön toimintamallin mahdollisuutta työikäisten tavoittamiseksi ja tukemiseksi.
   - Tuetaan ruoka-avun saatavuutta yhteistyössä paikallisten toimijoiden kanssa.

b) Luomalla uutta työtä:
   - Kehitetään toimintatapoja työttömien tavoittamiseksi ja ohjaamiseksi palveluiden sekä työllistymismahdollisuuksien pariin.

c) Sujuvan ja ihmisarvoisen arjen edistäminen:
   - Tarjotaan säännöllistä, helposti saavutettavaa toimintaa hyvinvoinnin, osallisuuden ja yhteisöllisyyden vahvistamiseksi.
   - Kehitetään kohdennettua viestintää, jotta palvelut, tapahtumat ja toimintamahdollisuudet tavoittavat kohderyhmän yhdenvertaisesti.

Ikääntyneet

a) Yhteisöllisyys toteutuu arjen kohtaamisissa vapaa-ajalla ja kulttuuritoiminnoissa:
   - Kehitetään etsivää vanhustyötä ja ehkäistään yksinäisyyttä tavoittamalla ikääntyneet.
   - Monipuolistetaan kulttuuripalveluja ja toteutetaan ikääntyneille suunnattuja yhteisöllisiä tapahtumia.

b) Luontolähtöisen hyvinvoinnin vahvistaminen:
   - Huolehditaan retkeilyreittien kunnossapidosta ja saavutettavuudesta.
   - Kannustetaan ikääntyneitä luonnossa liikkumiseen ja luonnon hyvinvointivaikutusten hyödyntämiseen.
   - Järjestetään yhteisöllisiä luontotapahtumia ja marjastusretkiä yhteistyössä yhdistysten ja vapaaehtoistoimijoiden kanssa.

c) Omaehtoisen psyykkisen ja fyysisen terveyden ja toimintakyvyn tukeminen:
   - Selkeytetään ikääntyneille suunnattujen palveluiden, toimintojen ja tapahtumien viestintää.
   - Kootaan palvelut ja harrastusmahdollisuudet helposti löydettäväksi kokonaisuudeksi.
   - Tarjotaan säännöllistä ja monipuolista toimintaa fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen toimintakyvyn ylläpitämiseksi ja kaatumisten ehkäisemiseksi.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen poliittisesta linjaamisesta ja ohjauksesta vastaa kunnanhallitus sekä sivistys- ja hyvinvointi lautakunta.

Kunnan kumppaneita hyvinvoinnin edistämisessä ovat vapaaehtoiset, yhteisöt, järjestöt, yritykset ja seurakunnat. Kunta tukee kunnan alueella toimivia yhteisöllisyyttä, kuntalaisten hyvinvointia ja elinvoimaa edistäviä yhteisöjä ja järjestöjä.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tehtävä on laaja .

Se koskee koko kuntaorganisaatiota, sisältäen paljon moniammatillista ja monialaista yhteistyötä. Toiminta suunnitellaan, toteutetaan, arvioidaan ja raportoidaan Hailuodon kunnan laajaan hyvinvointikertomukseen ja hyvinvointisuunnitelmaan perustuen. Suunnitelma perustuu Pohteen hyvinvointisuunnitelman yhdessä hyväksyttyihin linjauksiin ja painopisteisiin. Kunnat toteuttavat kuntakohtaisia hyvinvointisuunnitelmiaan resurssiensa puitteissa.

Kunnanhallitus on kokouksessaan 22.9 §226 antanut strategisen ohjauksen Hailuodon kunnan hyvinvointisuunnitelma 2026 - 2027.

- Kunnan toimintatavan tulee edistää hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä kokonaisvaltaisesti.
- Tavoitteet viedään koko väestön osalta käytännön tasolle saakka.
- Toimenpiteiden toteuttamisessa huomioidaan konkreettisesti kehittämistä edellyttävät hyte -kertoimen osa-alueet.
- Yksinäisyyden poistaminen ja ehkäisy huomioidaan konkreettisesti.
- Ikäväestön kaatumisen ehkäisy on tärkeä yksittäinen toimenpide; tehostetaan huomiointia toimenpiteissä
- Hailuodon muuttuneessa toimintaympäristössä turvallisuus kyselyn toteuttaminen on tärkeä toimenpide osana arjen turvallisuuden parantamista
- Hyte -toimintaan osallistuminen mitataan osallistujamäärillä.
- Tiedottamisessa hyödynetään Kuntatiedotetta täysimääräisesti
- Kunnan digituessa huomioidaan asetetut hyte -tavoitteet soveltuvin osin.

2 KUNTASTRATEGIA

Kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kuntastrategiassa tulee ottaa huomioon:

1) kunnan asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen;
2) palvelujen järjestäminen ja tuottaminen;
3) kunnan tehtäviä koskevissa laeissa säädetyt palvelutavoitteet;
4) omistajapolitiikka;
5) henkilöstöpolitiikka;
6) kunnan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet;
7) elinympäristön ja alueen elinvoiman kehittäminen.

Kuntastrategian tulee perustua arvioon kunnan nykytilanteesta sekä tulevista toimintaympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksista kunnan tehtävien toteuttamiseen. Kuntastrategiassa tulee määritellä myös sen toteuttamisen arviointi ja seuranta (KunL 410/2015 § 37). Kuntastrategian ottamisesta huomioon kunnan talousarvion ja -suunnitelman laatimisessa säädetään Kuntalain 110 §:ssä. Kuntastrategia tarkistetaan vähintään kerran valtuuston toimikaudessa. Hailuodon kunnan toimintatapa on ollut arvioida päivitystarve vuosittain.

Hailuodon kuntastrategia

1) Kunnanvaltuusto on hyväksynyt Hailuodon kuntastrategian 2020 - 2025 18.9.2019 § 32 ja 13.11.2019 § 46.
2) Kuntastrategian strategiset valinnat, tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit on päivitetty valtuuston päätöksellä 21.12.2022 § 76.
3) Painopisteiden päivitys 2025 hyväksyttiin kunnanvaltuustossa 12.11.2024 § 45.
4) Hailuodon kunta on revisioinut kuntastrategiaansa vuonna 2026 ja päivittänyt tavoitteita.

Hailuodon kuntastrategian arvot

Kuntastrategian arvot määrittävät periaatteet, joille kunnan toiminta ja päätöksenteko rakentuvat. Arvot ohjaavat työntekijöiden sekä päättäjien arjen valintoja.

Arvojamme ovat:

- Yhteisöllisyys ja vastuullisuus

  ”Hailuoto on yhteinen kotimme, pidämme huolta toisistamme”

  ”Vaalimme ainutlaatuista saaristoluontoamme”

- Avoimuus ja luottamus

  ”Toimimme luottamusta rakentaen ja viestimme avoimesti”

- Luovuus ja rohkeus

  ”Uskallamme yrittää ja kasvaa, uudistua ja rakentaa Hailuodon tulevaisuutta
  Tartumme mahdollisuuksiin.”

Strategiaan perustuen Hailuodon kunnan missio on:

“Kannamme vastuun yhteisömme elinvoimasta, hyvinvoinnista ja sujuvasta arjesta.”

Vuonna 2026 revisioidun kuntastrategian painopisteet vuodelle 2027 ovat (Kh 17.11.2026 § xx, KV 15.12.2026 § xx):

- Edistämme asukasmäärän ja elinkeinotoiminnan kasvua sekä uudistumista
- Vahvistamme turvallista, hyvinvoivaa, yhteisöllistä ja osallistuvaa Hailuotoa, jossa kaikenikäisten on hyvä elää
- Huolehdimme elinvoimaa tukevasta taloudesta ja motivoituneesta henkilöstöstä

Strategian käytännön toteuttaminen on kytketty osaksi Hailuodon kunnan vuosittaista toiminnan ja talouden suunnittelua ja toteutusta. Kuntastrategian painopisteille on määritelty talousarviotavoitteet, toimenpiteet ja mittarit. Seuranta on jatkuvaa ja tapahtuu osana hallintosäännön mukaista toiminnan ja talouden raportointia.

Strategiset valinnat ohjaavat kunnan perustehtävien toteuttamista, yhdessä tekemistä sekä kumppanuuksien kehittämistä ja verkottumista.

Strategian toteuttaminen tapahtuu palvelualuerajat ylittäen, moniammatillisesti ja monialaisesti.

3 TAVOITTEIDEN ASETTAMINEN KONSERNIJOHDOLLE JA KUNNAN EDUSTAJILLE TYTÄRYHTEISÖISSÄ

Valtuusto päättää kunnan omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta (KunL 410/2015 § 14 §). Valtuusto vastaa strategisesta päätöksenteosta ja koko kuntakonsernin tavoitteiden asettamisesta, toiminnan ja talouden tasapainosta sekä toiminnan arvioinnista ja seurannan järjestämisestä. Valtuusto asettaa strategiset tavoitteet kuntakonsernissa samaan tapaan kuin se määrittelee kunnassa. Tavoitteilla ohjataan konsernijohtoa, kuntaa eri yhteisöissä edustavia henkilöitä sekä tytäryhteisöjä. Valtuuston tulee lisäksi asettaa tavoitteita, jotka ohjaavat kunnan edustajia tytäryhteisön toimielimissä. Valtuuston tulee ohjata asettamillaan tavoitteilla myös tytäryhteisöjä niiden omassa tavoitteenasettelussa.

Hailuoto -konserni

Tytäryhteisöt,	**Kotipaikka**	**%**
Hailuodon Vesihuolto Oy	Hailuoto	100
Hailuodon Vuokrakiinteistöt Oy	Hailuoto	100

Kuntayhtymät:	**Kotipaikka**	**%**
Pohjois-Pohjanmaan Liitto	Oulu	0,27
Oulun seudun koul.kuntayhtymä	Oulu	0,40

Osakkuusyhteisöt:	Kotipaikka	%
Lakeuden keskuspuhdistamo Oy	Kempele	1,5%

Konsernijohdolle ja kunnan edustajille asetetut tavoitteet

Hailuodon kunnan konserniohje on uudistettu (KonsJ 9.11.2026 §13). Ohje käsitellään kunnanhallituksessa 1.12.2026 ja kunnanvaltuustossa 15.12.2026. Vuoden 2027 konsernijohdolle, kunnan edustajille ja tytäryhtiöille asetettavat tavoitteet perustuvat uuteen konserniohjeeseen, ja sisällytetään päätöksenteon jälkeen kunnan talousarvioon 2027.

4 TALOUSARVION- JA TALOUSSUUNNITELMAN RAKENNE JA SITOVUUS

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Talousarvio on valtuuston tärkein toiminnan ja talouden ohjauksen väline. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma suunnittelukaudeksi eli kolmeksi vuodeksi, joista ensimmäinen on talousarviovuosi. Talousarvio on laadittava siten, että edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseksi turvataan. Talousarvion sitovia eriä ovat kuntalain (410/2015) 110 §:n mukaisesti valtuuston hyväksymät toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ja niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot

Tavoitteiden sitovuus

Tavoitteet ovat osa talousarviota, jota kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava. Toiminnan ja talouden yhteen kytkennän korostamisesta seuraa, että määrärahojen tai tuloarvioiden muutosten vaikutukset toiminnallisiin tavoitteisiin selvitetään. Jos tavoitteet eivät ole saavutettavissa talouden perusteissa tapahtuneista muutoksista johtuen, on valtuuston hyväksyttävä myös tavoitteita koskevat muutokset. Talousarvion yleiset perusteet ovat informaatiota, jotka eivät ole sitovia eriä. Talousarvioasiakirjaan kirjatut keskeiset tavoitteet ovat valtuustoon nähden sitovia.

Rahamääräisten erien sitovuus

Kuntalain mukaan talousarvioon otetaan toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat. Määräraha on valtuuston toimielimelle antama euromäärältään ja käyttötarkoitukseltaan rajattu varojen käyttämiseen. Talousarviossa osoitettua sitovaa määrärahaa ei saa ylittää. Jos määräraha osoittautuu riittämättömäksi, on talousarviota muutettava. Muutoksen yhteydessä on osoitettava, miten rahoitustarve katetaan. Toisaalta velvollisuutta käyttää määrärahaa kokonaisuudessaan ei ole, jos asetetut tavoitteet on saavutettu.

Käyttötalousosa

Käyttötalousosassa asetetaan kunnan varsinaiselle toiminnalle tavoitteet sekä tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Valtuusto päättää käyttötalousosan kokonaisuuksista, joille tavoitteita, määrärahoja ja tuloarvioita asetetaan. Hailuodon kunnan uusi toimielinorganisaatio astui voimaan 1.1.2024. Kunnan palveluorganisaatio vahvistettiin osana kunnan hallintosääntöä 1.6.2025 (Kv 27.5.2025 § 23). Uudistuksen myötä talousarvion sitovuus- ja raportointitaso **on toimielintaso** (ennen palvelualuetaso).

Käyttötalousosan rakenne ja valtuustoon nähden sitovat erät
Kunnanvaltuusto
Tarkastuslautakunta
Keskusvaalilautakunta
Kunnanhallitus
Sivistys- ja hyvinvointilautakunta
Rakennetun ympäristön lautakunta

Taulukko x: Käyttötalousosan rakenne ja valtuustoon nähden sitovat erät

Kunnanhallitusta, sivistys- ja hyvinvointilautakuntaa, rakennetun ympäristön lautakuntaa sitovat sekä ulkoiset että sisäiset tuotot ja kulut **bruttoperiaatteen** mukaisesti. Konserni- ja elinvoimapalveluissa sekä sivistys - ja hyvinvointipalveluissa henkilöstö- ja henkilösivukulut ovat sitovia omina erinään.

Kunnanhallitusta sitoo bruttoperiaatteen mukaisesti koko kunnan käyttötalousosan toimintatuotot ja toimintakulut omina erinään. Lisäksi kunnanhallituksen tulee vastata, että valtuustoon nähden asetetut toiminnalliset tavoitteet sekä tilikauden tulostavoite toteutuu.

Kunnanjohtajaa sitoo kunnanhallituksen ulkoiset ja sisäiset toimintatuotot ja toimintakulut omanaan bruttoperiaatteen mukaan.

Päiväkodinjohtajaa, rehtoria sekä teknistä johtajaa tai vastaavaa teknisen toimialan johtavaa viranhaltijaa sitovat hallintosäännön 2025 tehtävien ja ratkaisuvallan mukaisesti ulkoiset ja sisäiset toimintatuotot ja toimintakulut omanaan ja bruttoperiaatteen mukaisesti.

Kunnanjohtaja päättää talousarviomuutoksista kunnanhallituksen palvelujen sisällä. Päiväkodinjohtaja ja rehtori päättävät talousarviomuutoksista sivistys- ja hyvinvointilautakunnan palvelujen sisällä. Talousarviomuutoksia ei voida tehdä palvelualueiden sisällä, jos muutokselle ei ole esittää samassa yhteydessä täysi kate palvelualueen sisältä. Palvelualueiden talousarviomuutoksilla ei saa olla minkäänlaista vaikutusta koko kunnan vuosikatteeseen.

Kehittämistoiminta

Kunnanhallituksen, lautakunnan ja rahoittajan hyväksymän rahoituspäätöksen jälkeen hanke voidaan käynnistää ja hankkeelle voi syntyä kustannuksia. Projektit ja hankkeet, jotka ylittävät talousarviovuoden on vietävä valtuuston päätettäväksi

4.1 Maksut ja taksat

Konserni- ja elinvoimapalvelujen taksat ja maksut

Talousarviossa 2027 esitetään päivitetyt maksujen ja taksojen päätökset:

Hallintopalvelut
Kuntien tietojen luovuttamisesta perittävät maksut

Julkisten asiakirjojen tiedonsaannin lähtökohta on maksuttomuus, kun:

- asiakirjasta annetaan tietoja suullisesti
- asiakirja annetaan viranomaisen luona luettavaksi tai jäljennettäväksi
- sähköisesti tallennettu asiakirja lähetetään sähköpostitse
- asiakirjan antaminen kuuluu viranomaisen velvollisuuksien piiriin (HL 8§, 34§).

Mikäli tietopyyntö aiheuttaa laajuuteensa ja työmääränsä vuoksi ylimääräisiä kustannuksia, on kunnalla oikeus periä näitä kustannuksia tiedon pyytäjältä. Kuntien tietopyynnöissä huomioidaan julkisuuslain 34 § maksusäännökset. Julkisuuslaki ei velvoita viranomaisia laatimaan pyynnöstä selvityksiä eikä yhdistelemään tietoja.

Asiakirjat

Yksilöidyt tiedonhaut (alv. 0 %)

- normaali 35 € (työtä alle 2 h)
- vaativa 70 € (työtä 2–5 h)
- erittäin vaativa 140 €/pv (työtä yli 5 h)

Palveluhinnan lisäksi veloitetaan asiakkaalta 0,50 €/ kopioitu sivu

Muut asiakirjat ja säännöt (sis. alv 24 %)

- pyynnöstä annettavat todistukset 35 €

Tilavuokrat kunnantalo
Luotosali (40 henkeä)

- 30 €/h,
- 100 € klo 9–16 (7h),
- 150 €/vrk,
- 250 €/vkl (pe klo 16:00 – su klo 16:00).

Lisätunnit sovittaessa hinnaston mukaan.

Luototupa

- 30 €/h,
- 110 €/vrk (la tai su klo 9–21),
- 175 €/vkl (pe klo 16:00 – su klo 16:00.)
- Lisätunnit sovittaessa hinnaston mukaan.

Loisto-neuvottelutila (7)

- 50 € arkipäivä klo 8–16,
- 150 € ma-pe/ 5 arkipäivää

Kummeli-neuvottelutila (3)

- 30 € arkipäivä klo 8–16,
- 90 € ma-pe/ 5 arkipäivää

Viestintä Kuntatiedote

- A4-sivu 110 €
- 1/2-sivua 72 €
- 1/4-sivua 50 €
- 1/8-sivua 33 €

Hailuotolaisille yhdistyksille ja järjestöille Kuntatiedotteessa ilmoittaminen on maksutonta.

Liikuntahalli

Liikuntahallia vuokrataan viikkokäyttöön (pl. peruskoulun käyttötarpeet), viikonloppuisin ja loma-aikoina. Tilaa vuokrataan kunnan ulkopuolisiin tapahtumiin, joita järjestetään joko viikonloppuisin (perjantai klo.16.00 – Sunnuntai 23.59) tai loma-aikoina, jolloin kunnalla ei ole tilassa säännöllistä toimintaa.

Yhdyskunta- ja ympäristöpalvelujen palveluhinnasto ja rakennusvalvonnan taksat

- Rakennusvalvonnan uusi hinnasto on valmisteltu, ja astuu voimaan tammikuussa 2027 kunnanvaltuuston taksapäätöksen jälkeen.
- Kunnanvaltuusto päättää samassa yhteydessä Yhdyskunta- ja ympäristöpalvelujen palveluhinnastosta.
- Palveluhinnastoon sisältyy Kh 8.12.2025 § 239, Kv 16.12.2025 § 72 mukaisesti myös maankäyttölupien palvelumaksut.

Kaukolämpö
(Kunnanhallitus 8.9.2020 § 199)
Kaukolämmön vuosittaiset indeksikorotukset alkaen vv. 2024-2025.

Sivistys- ja hyvinvointipalvelut
Sivistys- ja hyvinvointilautakunta 28.10.2026 § 75

Hailuodon kunnan hallintosäännön (1.6.2025) mukaan sivistys- ja hyvinvointilautakunnan tehtävät ja ratkaisuvalta on määritelty pykälässä 25a.

Sen mukaan lautakunta päättää toimialaansa koskevat asiakas-, käyttö- ja kurssimaksut (mom. 15). Tässä yhteydessä päätetään myös palvelujen muista ehdoista.

Käyttömaksut 1.1.2027 alkaen:

1. Koulun iltapäivätoiminta (elokuu-toukokuu, klo 12.15-16.00)

- 90€/kk, sisaralennus 50%
- Toimintamaksu puolet eli 45€/kk, jos osallistuu sairauden takia 10 päivää tai vähemmän
- Sairaudesta aiheutuva poissaolo koko kalenterikuukauden, maksua ei peritä.
- Jos jostakin muusta syystä ei osallistu toimintaan koko kalenterikuukautena, maksu 45€.

2. Museon pääsymaksut
-Yksittäinen lippu 6€ henkilö
-Ryhmät: 20hlö 40€, 40hlöä 60€ ja yli 40hlöä 80€
-Opastus 80€ (etukäteen tilattava)

3. Ulkomaiset ja ammatilliset kouluvierailut (Educational Visits)
- Hailuodon koululle tulevat viralliset vierailuryhmät (esim. kansainväliset opettaja- ja asiantuntiaryhmät) ovat maksullisia. Vierailusta peritään kiinteä ryhmähinta, joka määräytyy vierailun keston ja ryhmäkoon mukaan.
- Ryhmähinta (1-20hlöä) 6h 300€ ja 3h 150€. Ruokailu 15€/hlö.

4. Kirjasto (Outi kirjaston määrittelemät)
- Uudet kortit 2€ (Outi kirjaston yhteinen)
- Palautuskehotukset (1,50€, toinen kehotus 3€)
- Kirjaston tilan vuokraus – tiloja ei vuokrata
- Kirja menee hukkaan/tuhoutuu – korvausmaksu
- Varastokirjaston palvelut: laskutetaan palvelua tarvitsevaa henkilöä Kansallisarkiston hinnaston mukaisesti.
-Käteismaksut jäävät kunnalle ja tuloutetaan kirjaston tilille.

5. Vuolle opisto
- Vuolleopiston tilavuokra 1.1.2027 5,80€/h
- Kurssimaksut liitteen mukaisesti

6. Ulkoliikuntapaikat
- käytöstä ei peritä maksua: urheilukenttä, minigolf, tennis, koripallo, jääkiekko/luistelualue, frisbeegolf-rata, kuntoradat, curling ja ulkopöytätennis.

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta 2(28.10.2026 § 75) päätti hyväksyä 1.1.2027 alkaen edellä esitetyn mukaiset maksut ja periaatteen siten, että

- Kohtien 1-5. mukaiset maksut hyväksytään esitetyn mukaisesti
- Kohta 6. Ulkoliikuntapaikat osalta päätetään, että minigolfista ja curlingista peritään 5 €/hlö, 10 €/perhe sekä frisbeegolfkiekkojen käytöstä 3 €/setti/kierros. Muusta tavanomaisesta ulkoliikuntapaikkojen käytöstä ei peritä maksua.
- Ulkoliikuntapaikkojen tavanomaisesta poikkeavasta, pidempiaikaisesta käytöstä peritään maksu sopimuksen mukaan.

4.2 Testamentti- ja lahjoitusvarat

Kunnanvaltuusto on hyväksynyt testamentti- ja lahjoitusvaroja koskevat periaatteet 15.11.2022 § 62.
Alla lueteltuja Hailuodon kunnan testamentti- ja lahjoitusvaroja käytetään seuraavasti:

1) budjettirahoitteisena sekä
2) avustuksina seuraaviin:
   - kunnan museotoimintaan,
   - opiskelijoiden stipendeihin ja
   - kulttuurillista, sosiaalista ja terveydellistä hyvinvointia edistävään toimintaan:

Testamentti- ja lahjoitusvaroja käytetään ensisijaisesti tarkoituksiin, joihin ei ole mahdollista saada taloudellista tukea lakisääteisen palvelujärjestelmän kautta tai kunnan muuna harkinnanvaraisena avustuksena. Testamentti - ja lahjoitusvaroista voidaan myöntää avustuksia kuntalaisten viihtyvyyttä ja hyvinvointia edistävään toimintaan. Avustuksia voidaan myöntää myös yhteisölle sekä rekisteröimättömille yhdistyksille hankkeisiin ja tilaisuuksiin.

Hailuodon kunnan Testamentti ja lahjoitusvarat:

- Stipendivarat Eino Sipilä ja Helvi Hakulinen-Sipilä
- Sisko Saranivan museovarat
- J.L. Suomelan julkaisuvarat
- Aino ja Matti Hällin kulttuurivarat
- Linda Kilpisen testamenttivarat
- Saarenkartanon lahjoitusvarat
- Eeva Sipilän testamenttivarat
- Seppo Kangas lahjoitusvarat.

Kunnanhallitus 7.9.2026 § 2018 ja 6.10.2026 §237 esittää vuodelle 2027 budjettirahoitteisia testamentti- ja lahjoitusvaroja kohdennettavaksi seuraavasti:

- Yhtenäiskoulun koululuokkien esitystekniikan uusiminen, 30.000 € esitetään valtuustolle katettavaksi Seppo Kankaan testamentti ja lahjoitusvaroista.

- Kniivilän rakennusten kattojen korjaamiseen museoalueella ja korjaushankkeen omarahoitusosuuteen esitetään 25.000katettavaksi Sisko Saranivan museovaroista.

- Stipendeihin esitetään 5000 € katettavaksi Seppo Kankaan testamentti ja lahjoitusvaroista

- Koko kylän hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tapahtumaan esitetään 5000 € katettavaksi Linda Kilpisen testamenttivaroista.

  Yhteensä 65 000 €.

5. KÄYTTÖTALOUS- JA TULOSLASKELMAOSA

5.1 Määrärahojen sitovuus toimielimittäin

Kunnanvaltuusto	TP25	TA26	TA27	*%	TS28	TS29
Toimintatuotot	-	-	-	- %	- €	- €
Toimintakulut	-24 597 €	-21 860 €	-17 246 €	- 30 %	-17 246 €	-17 246 €
*Henkilöstökulut	*-19 017 €*	*-12 276 €*	*-12 500 €*	- 33 %	*-12 500 €*	*-12 500 €*
Toimintakate	-24 597 €	-16 266 €	-17 246 €	- 30 %	-17 246 €	- 17 246 €
Tarkastuslautakunta	**TP25**	**TA26**	**TA27**	***%**	**TS28**	**TS29**
Toimintatuotot	-	-	-	-	-	-
Toimintakulut	-25 292 €	-16 526 €	-15 410 €	- 39,1 %	-7 410 €	-7 410 €
*Henkilöstökulut	*-1 240 €*	-1 526 €	-2 360 €	90,0 %	-2 360 €	-2 360 €
Toimintakate	-25 292 €	-16 526 €	-15 410 €	-39,1 %	-7 410 €	-7 410 €
Keskusvaalilauta-kunta	**TP25**	**TA26**	**TA27**	***%**	**TS28**	**TS29**
Toimintatuotot	-	-	-	- %	-	-
Toimintakulut	- 5 791 €	-	- 3 561 €	-38,5 %	0 €	0 €
*Henkilöstökulut	- 4 986 €	-	- 3 500 €	-29,8 %	0 €	0 €
Toimintakate	- 5 791 €	-	- 3 561 €	-38,5 %	0 €	0 €

Kunnanhallitus	TP25	TA26	TA27	*%	TS28	TS29
Toimintatuotot	1 305 445 €	1 395 795 €	1 392 205 €	-0,2 %	1 640 405 €	1 507 405 €
Toimintakulut	-1 453 065 €	- 2 055 368 €	- 2 059 079 €	0,2 %	- 1 975 660 €	- 1 934 602 €
*Henkilöstökulut	-311 233 €	-499 533 €	- 622 562 €	24,6 %	- 563 152 €	- 522 024 €
Toimintakate	-147 621 €	- 659 573 €	- 666 874 €	1,1 %	- 757 182 €	- 773 817 €
****Rakennetun ympäristön lauta-kunta**	**TP25**	**TA26**	**TA27**	***%**	**TS28**	**TS29**
Toimintatuotot	1 316 627 €	1 257 810 €	798 695 €	- 63,4 %	801 188 €	814 942 €
Toimintakulut	- 1 509 312 €	- 1 608 260 €	- 1 431 607 €	- 12,0 %	- 1 389 941 €	- 1 370 939 €
*Henkilöstökulut	- 503 637 €	- 554 780 €	- 557 772 €	0,5 %	- 465 805 €	- 466 382 €
Toimintakate	- 192 682 €	- 350 450 €	- 632 912 €	80,5 %	- 588 753 €	- 555 997 €
Sivistys-ja hyvin-vointilautakunta	**TP25**	**TA26**	**TA27**	***%**	**TS28**	**TS29**
Toimintatuotot	115 540 €	86 783 €	50 450 €	-43,7 %	51 500 €	52 550 €
Toimintakulut	- 2 417 600 €	- 2 522 813 €	- 2 546 044 €	5,3 %	- 2 548 903 €	- 2 545 692 €
*Henkilöstökulut	- 1 325 441 €	- 1 377 024 €	- 1 494 819 €	12,7 %	- 1 493 797 €	- 1 493 797 €
Toimintakate	- 2 302 060 €	- 2 436 030 €	- 2 495 594 €	8,4 %	- 2 497 403 €	- 2 493 142 €

** % muutos tilinpäätöstietoon (TP25) verrattuna*
*** Lautakunta sisältää 2026 päättyneen viranomaislauta-kunnan toiminnan.*

**** Vuoden 2025 Tilinpäätöksessä organisaatiorakenne on ollut eri kuin vuonna 2026 -> Kunnanhallitus, tekniset lautakunnat, näissä vertailukohta on TA26*

5.2 Toimielinten toiminta ja talous *(KH1.12)*

5.2.1 KUNNANVALTUUSTO TOIMINTA JA TALOUS

Kunnanvaltuuston perustehtävä:

Valtuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta sekä käyttää kunnan päätösvaltaa. Valtuusto päättää:
1) kuntastrategiasta;
2) hallintosäännöstä;
3) talousarviosta ja taloussuunnitelmasta;
4) omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta;
5) liikelaitokselle asetettavista toiminnan ja talouden tavoitteista;
6) varallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan perusteista;
7) sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista;
8) palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista;
9) takaussitoumuksen tai muun vakuuden antamisesta toisen velasta;
10) jäsenten valitsemisesta toimielimiin, jollei jäljempänä toisin säädetä;
11) luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien perusteista;
12) tilintarkastajien valitsemisesta;
13) tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapaudesta;
14) muista valtuuston päätettäviksi säädetyistä ja määrätyistä asioista.

KUNTASTRATEGIA TAVOITTEET JA TOIMENPITEET 2027

Kunnanvaltuusto vastaa:

Hailuodon kunta tarkistaa ja päivittää kuntastrategian 2027-2030 tavoitteet ja toimenpiteet vastaamaan muuttunutta toimintaympäristöä, ja uusia tavoitteita.

Kunnanvaltuusto

Kuntastrategian painopisteistä johdetut tavoitteet 2027:

1) Hailuodon kunnan talouden ja toiminnan uudistamisen ja sopeuttamisen toimenpiteet. Syventävä toimenpidesuunnitelma 2027-2030, perustuen kunnanvaltuuston 1/2027 toimeksiantoon.

Osa-alueet:

- Toimielimet, kuntapalvelut ja investoinnit
- Toimielin- ja palveluorganisaatio; selvitetään kuntaorganisaation rakenne
- palvelujen järjestäminen ja kunnan toiminta sopeutettu ja uudistettu suhteessa kunnan taloudellisiin resursseihin
- Valmis ja hyväksytty kunnanvaltuustossa 6/2026
- Harkinnanvaraisen vos:n haku; syksy 2027
- Muut toimeksiannon osa-alueet; valmis syksy 2027

2) Kunnan toimintaympäristön muutokseen vastaava kuntastrategiapäivitys
3) Maapoliittisen toteuttamisohjelman päivitys

OSALLISUUS JA VAIKUTTAMINEN 2027

1) Osallistuva budjetointi 2027
2) Hailuodon kunnan ja yhdistysten yhteistyöasiakirjan 2027 osallistava kehittäminen.

Hailuodon kunnan vaikuttamistoimielimet:

a) Hailuodon nuorisovaltuusto,
b) vanhus- ja vammaisneuvosto,
c) Elinkeinoneuvosto,

Toteuttavat tehtäväänsä toimintasääntöön ja toimintasuunnitelmaan perustuen. Vanhus- ja vammaisneuvosto ja nuorisovaltuusto osallistuvat aktiivisesti mm. Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen vaikuttamistoimielinten toimintaan.

Elinkeinoneuvoston toiminnalla edistetään ja kehitetään yhteistyötä kunnan, elinkeinotoimijoiden ja heitä edustavien järjestöjen sekä elinvoimakehittämisen yhteistyö- ja sidosryhmien kesken.

TALOUDEN TUNNUSLUVUT

Kunnanvaltuusto	TP25	TA26	TA27	%	TS28	TS29
Toimintatuotot	-	-	-	- %	- €	- €
Toimintakulut	-24 597 €	-21 860 €	-17 246 €	- 30 %	-17 246 €	-17 246 €
Toimintakate	-24 597 €	-16 266 €	-17 246 €	- 30 %	-17 246 €	- 17 246 €

5.22 TARKASTUSLAUTAKUNTA TOIMINTA JA TALOUS

Tarkastuslautakunnan perustehtävä

Valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten.

1) valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
2) arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
3) arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;
4) huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;
5) valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi;
6) valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Näiden lisäksi Tarkastuslautakunta

1) hyväksyy tarkastuslautakunnan arviointisuunnitelman.
2) seuraa tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista sekä muutoinkin seuraa tilintarkastajan tehtävien suorittamista ja tekee tarpeen mukaan esityksiä tilintarkastuksen kehittämiseksi.
3) huolehtii, että tilintarkastusta varten on tarpeelliset voimavarat, jotka mahdollistavat tilintarkastuksen suorittamisen julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan edellyttämässä laajuudessa.
4) tekee tarvittaessa aloitteita ja esityksiä tarkastuslautakunnan, tilintarkastajan ja sisäisen tarkastuksen tehtävien yhteensovittamisesta mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla. Arvioinnin tulokset raportoidaan vuosittain valtuustolle annettavassa arviointikertomuksessa.
5) Tarkastuslautakunta valvoo sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja huolehtii sidonnaisuusrekisterin julkisten tietojen julkaisemisesta kunnan verkkosivuilla.
6) Tarkastuslautakunta on sidonnaisuusrekisterin rekisterinpitäjä. Tarkastuslautakunnan on saatettava sidonnaisuusilmoitukset valtuustolle tiedoksi kaksi (2) kertaa vuodessa

VUOSISUUNNITELMA JA PAINOPISTEET 2027

Tarkastuslautakunnan arvioinnin valtuustokautta 2025-2029 koskeva arviointi - ja työsuunnitelma hyväksytty ohjeellisena noudatettavaksi tarkastuslautakunnassa.

Tarkastuslautakunnan työ jaksotetaan painopistealueittain koko toimikaudelle siten, että kunnan eri toimielinten alaiset keskeiset tehtäväalueet ja toiminnot käydään läpi valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden arviointia varten.

Kuntalain mukaisesti tarkastuslautakunnan tulee laatia arviointisuunnitelma, johon arviointitoiminta perustuu (121.4 §).

OSALLISUUS JA VAIKUTTAMINEN 2027

Tarkastuslautakunta edistää osallisuutta ja vaikuttamista tiedottamisella, vuorovaikutuksella kunnan muihin toimielimiin ja kuntakonserniin. Tarkastuslautakunnan ensisijainen tehtävä on tuottaa informaatiota valtuustolle.

TOIMINNAN RISKIT 2027

Tarkastuslautakunnan toiminnan keskeinen riski perustuu lautakunnan tiedonsaantiin ja vaikuttamismahdollisuuksiin tehtävässään. Tarkastuslautakunnan työn tulee perustua avoimeen sekä saatavilla ja saavutettavissa olevaan oikeelliseen, oikea-aikaiseen, selkeään ja ymmärrettävään tietoon.

TALOUDEN TUNNUSLUVUT

Tarkastuslautakunta	TP25	TA26	TA27	%	TS28	TS29
Toimintatuotot	-	-	-	-	-	-
Toimintakulut	-25 292 €	-16 526 €	-15 410 €	- 39,1 %	-7 410 €	-7 410 €
Toimintakate	-25 292 €	-16 526 €	-15 410 €	-39,1 %	-7 410 €	-7 410 €

5.23 KESKUSVAALILAUTAKUNTA TOIMINTA JA TALOUS

Keskusvaalilautakunnan perustehtävä

Keskusvaalilautakunta toimii kunnassa ylimpänä vaaliviranomaisena ja huolehtii vaalien sujuvasta järjestämisestä. Se vastaa vaalien valmistelusta äänestyspaikkojen valvonnasta ja vaalitoimihenkilöiden koulutuksesta sekä varmistaa, että vaalit toteutetaan vaalilain ja hallinnon periaatteiden mukaisesti

Vuonna 2027 järjestetään eduskuntavaalit

Vuoden 2027 eduskuntavaalien toimittamisesta kunnassa huolehtivat seuraavat vaaliviranomaiset:

- kunnan keskusvaalilautakunta,
- vaalilautakunta,
- vaalitoimikunta,
- yleisen ennakkoäänestyspaikan vaalitoimitsija,
- kotiäänestyksen vaalitoimitsija ja
- vaaliavustaja vaalipäivän äänestyspaikalla..

Hailuodon kunnassa vaalipäivän äänestyspaikka on Hailuodon kunnanvirasto, Luotosali osoitteessa Luovontie 176, Hailuoto.

TALOUDEN TUNNUSLUVUT						
Keskusvaalilautakunta	TP25	TA26	TA27	%	TS28	TS29
Toimintatuotot	-	-	-	- %	-	-
Toimintakulut	- 5 791 €	-	- 3 561 €	-38,5 %	0 €	0 €
Toimintakate	- 5 791 €	-	- 3 561 €	-38,5 %	0 €	0 €

5.24 Kunnanhallitus, toiminta ja talous

Kunnanhallituksen perustehtävä

Kuntalain 38 §:n mukaisesti kunnanhallitus johtaa kunnan toimintaa, hallintoa ja taloutta. Kuntalain 39 §:n mukaan kunnanhallituksen tulee:

1) vastata kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta;
2) vastata valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta;
3) valvoa kunnan etua ja, jollei hallintosäännössä toisin määrätä, edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa;
4) edustaa kuntaa työnantajana ja vastata kunnan henkilöstöpolitiikasta;
5) vastata kunnan toiminnan yhteensovittamisesta;
6) vastata kunnan toiminnan omistajaohjauksesta;
7) huolehtia kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Kunnanhallituksen tehtävät ja ratkaisuvalta määritellään hallintosäännössä 1.6.2025 § 22.

Kunnanhallitus ohjaa Hailuodon kunnan kaavoitusta.

Kunnanhallitus vastaa myös vaikuttamistoimielinten toimintaedellytyksistä. Hailuodon kunnan vaikuttamistoimielimet ovat:

- Nuorisovaltuusto
- Vanhus- ja vammaisneuvosto
- Elinkeinoneuvosto

Näiden lisäksi kunnanhallitus vastaa seuraavista:

- Konserniohjauksen sekä sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja sopimushallinnan jaosto
- Sekä kunnanhallitus vastaa kahdesta (2) toimikunnasta
- Lähidemokratiatoimikunta
- kaavatoimikunta

KUNTASTRATEGIA TAVOITTEET JA TOIMENPITEET 2027

Strategiset painopisteet

- Edistämme asukasmäärän ja elinkeinotoiminnan kasvua sekä uudistumista
- Vahvistamme turvallista, hyvinvoivaa, yhteisöllistä ja osallistuvaa Hailuotoa, jossa kaikenikäisten on hyvä elää.
- Huolehdimme elinvoimaa tukevasta taloudesta ja motivoituneesta henkilökunnasta.

asukasmäärää ja elinkeinotoiminnan kasvua koskevat strategiset tavoitteet;

Tavoite	Mittari
Marjaniemen Nokan asemakaavan muutos ja laajennus	Lainvoimainen asemakaava, Rakennettava infra, uusien vapaa-ajan asuntojen määrä, MAL -hankkeen toteutuminen
Keskustan asemakaavan muutos ja laajennus, kaavaehdotus II	Lainvoimainen asemakaava, muodostetut kiinteistöt, rakennettavat kadut ja infra, markkinointikampanja, varatut ja myydyt tontit, Rakentaminen käynnistetty
Peltokuusikon asemakaava	Lainvoimainen asemakaava.
Rantasumppu 2 asemakaavan muutos	Lainvoimainen asemakaava
Lauttasataman, Huikun kalasataman ja Huikun ranta-asemakaavan laajennus II	Kaava–aloite, kaavaprosessi käynnissä
Vaskenperän asemakaavan muutos	Kaavaprosessi käynnissä

Vahvistamme turvallista, hyvinvoivaa, yhteisöllistä ja osallistuvaa Hailuotoa, jossa kaikenikäisten on hyvä elää;

Tavoite	Mittari
Kuntalaisten hyvinvointi lisääntyy	HYTE -kerroin, vos, koettu hyvinvointi (sivistystoimiala)
Kuntalaisten liikunnallisuus kasvaa	Liikuntapaikkojen käyttöaste
Turvallinen asuin- ja elinympäristö	Koettu turvallisuus, tapaturmien ja onnettomuuksien määrä

Kuntalaisten osallisuus ja vaikuttaminen (HYTETU)	Asukastupatoiminnan määrä ja laatu saavutettavuus lisääntyy
Maakunnallinen edunvalvonta	Hyvinvointialueen palvelujen saatavuus ja saavutettavuus

Huolehdimme elinvoimaa tukevasta taloudesta ja motivoituneesta henkilökunnasta;

Tavoite	Mittari
Hailuodon talouden ja toiminnan sopeuttamisen 2027-2029 kehittämistoimenpiteet (kv 15.9.2026 §53)	Sopeutuksen ja uudistamisen korit A-D, toteuma, Toimenpidesuunnitelma valmis, Toteuttaminen käynnistetty syksy 2027-2029
Henkilöstön strateginen työkykyjohtaminen kehittyy ja työhyvinvointi lisääntyy	Johtamisen 360 arviointi, Koettu työhyvinvointi, Sairaslomapäivien määrä

OSALLISUUS JA VAIKUTTAMINEN 2027

Asukkaita kuullaan ennakoivasti osana kunnan vuosittaista talouden ja toiminnan suunnittelua. Tavoitteena on edistää asukkaiden osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia elinympäristöä ja palveluja koskevaan suunnitteluun ja päätöksentekoon sekä edistää yhdessä tekemiseen ja kumppanuuteen perustuvaa toimintakulttuuria.

Kunnan toimielimet, johto ja viranhaltijat huolehtivat, että kunnan asukkaat ja palvelujen käyttäjät saavat riittävästi tietoa valmisteltavina olevista yleisesti merkittävistä asioista ja voivat osallistua ja vaikuttaa näiden asioiden valmisteluun.

Keskeiset talousarviovuoden aikana toteutettavat kuntalaisten kuulemiset ja suora osallistuminen:

Asukkaiden, kunnan henkilöstön sekä päättäjien osallisuuden ja kohtaamisten toteuttaminen suoran osallistumisen monipuolisin keinoin

- Osallistuva budjetointi 2027
- Kunnan elinvoiman valmisteluvaiheen suorat osallistumiset ja kyselyt
- Kunnan asukas- ja asiakaskyselyt,
- kyselyt henkilöstölle ja päättäjille.

Kyselyjen tulosten analyysit ja tiedottaminen.

TOIMINNAN RISKIT 2027

Kuntakonsernin sisäiset ja ulkoiset riskit jaotellaan neljään pääryhmään, jotka ovat strategiset, taloudelliset ja toiminnalliset riskit sekä vahinkoriskit. Riskienhallinnan ennakointi ja seuranta toteutetaan vakiintuneesti osana talouden ja toiminnan toteuman seurantaa.

Riskienhallinta on osa sisäistä valvontaa, jonka osa-alueissa ja tavoitteissa painotetaan ennakoinnin, jatkuvan seurannan, kunnan toimintavan uudistamisen sekä raportoinnin muodostamaa kokonaisuutta osana johtoryhmätyöskentelyä ja ajantasaista kunnan tilannekuvaa. Tilannekuva tiedotetaan oikea -aikaisesti hallintosäännön ja talousarvion täytäntöönpano-ohjeen mukaisesti valtuustolle, kunnanhallitukselle ja toimialalautakunnille.

Toiminnan riskit 2027
Kuntastrategiaan, kunnan uudistamiseen sekä talouden ja toiminnan sopeuttamiseen liittyvät riskit.

Riskit ovat ehkäistävissä avoimen hallinnon toimintatavalla, kestävällä valmistelulla (ml. päätösvaikutusten ennakkoarvioinnit), ennakoivalla taloudenpidolla sekä kun-

nan organisaatiokulttuurin kehittämisellä.

Tulojen muodostukseen on kiinnitettävä huomiota sekä varmistettava että kaavamuutokset konkretisoituvat myytäviksi tonteiksi ja rakennuspaikoiksi.

TALOUDEN TUNNUSLUVUT

Kunnanhallitus	TP25	TA26	TA27	%	TS28	TS29
Toimintatuotot	1 305 445 €	1 395 795 €	1 392 205 €	-0,2 %	1 640 405 €	1 507 405 €
Toimintakulut	-1 453 065 €	- 2 055 368 €	- 2 059 079 €	0,2 %	- 1 975 660 €	- 1 934 602 €
Toimintakate	-147 621 €	- 659 573 €	- 666 874 €	1,1 %	- 757 182 €	- 773 817 €

5.25 Sivistys- ja Hyvinvointilautakunta, toiminta ja talous

Sivistys- ja Hyvinvointilautakunta päättää sivistys- ja Hyvinvointipalvelualueen toiminnasta. Palvelualue raportoi toiminnastaan lautakunnalle kuukausittain. Lautakunta käsittelee kokouksissaan:

1) toimielimen taloutta ja toimintaa,
2) lautakunnan, kunnanhallituksen ja valtuuston asettamien talousarvio- ja strategiatavoitteiden toteutuminen.
3) Palvelualueen ajankohtaiset ja päätöksentekoon liittyvät asiat.

Lautakunta raportoi toiminnastaan kunnanhallitukselle.

KUNTASTRATEGIA TAVOITTEET JA TOIMENPITEET 2027

Sivistys- ja Hyvinvointilautakunta käsittelee kokouksissaan Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen toiminnalleen asettamat tavoitteet ja raportoi näistä kunnanhallitukselle.

OSALLISUUS JA VAIKUTTAMINEN 2027

Sivistys- ja Hyvinvointilautakunta käsittelee kokouksissaan Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen osallisuuden ja vaikuttavuuden tavoitteita ja näiden toteumia sekä raportoi näistä kunnanhallitusta.

TOIMINNAN RISKIT 2027

Sivistys- ja Hyvinvointilautakunta käsittelee kokouksissaan Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen toiminnan riskejä, ja raportoi näiden toteutuman kunnanhallitukselle.

TALOUDEN TUNNUSLUVUT

Sivistys- ja Hyvinvointi-lautakunta	TP25	TA26	TA27	%	TS28	TS29
Toimintatuotot	115 540 €	86 783 €	50 450 €	-43,7 %	51 500 €	52 550 €
Toimintakulut	- 2 417 600 €	- 2 522 813 €	- 2 546 044 €	5,3 %	- 2 548 903 €	- 2 545 692 €
Toimintakate	- 2 302 060 €	- 2 436 030 €	- 2 495 594 €	8,4 %	- 2 497 403 €	- 2 493 142 €

5.26 Rakennetun ympäristön lautakunta, toiminta ja talous

Rakennetun ympäristön lautakunta päättää Konsernihallintoon kuuluvien teknisten-, rakennusvalvonta- ja asumis- ja yhdyskuntapalveluiden toiminnasta. Lautakunta toimii myös rakentamisen viranomaislautakuntana

Palvelualue raportoi toiminnastaan lautakunnalle kuukausittain. Lautakunta käsittelee kokouksissaan:

1) toimielimen taloutta ja toimintaa,
2) lautakunnan, kunnanhallituksen ja valtuuston asettamien talousarvio- ja strategiatavoitteiden toteutuminen.
3) Palvelualueen ajankohtaiset ja päätöksentekoon liittyvät asiat.

Lautakunta raportoi toiminnastaan kunnanhallitukselle.

KUNTASTRATEGIA TAVOITTEET JA TOIMENPITEET 2027

Rakennetun ympäristön lautakunta käsittelee kokouksissaan teknisen, rakennusvalvontapalveluiden, asumis- ja yhdyskuntapalveluiden, ulko- ja virkistysalueiden, lämmöntuotannon toiminnalleen asettamat tavoitteet ja raportoi näistä kunnanhallitukselle.

OSALLISUUS JA VAIKUTTAMINEN 2027

Rakennetun ympäristön lautakunta käsittelee kokouksissaan teknisen, rakennusvalvontapalveluiden, asumis- ja yhdyskuntapalveluiden, ulko- ja virkistysalueiden, lämmöntuotannon osallisuuden ja vaikuttavuuden tavoitteita ja näiden toteumia sekä raportoi näistä kunnanhallitusta.

TOIMINNAN RISKIT 2027

Rakennetun ympäristön lautakunta käsittelee kokouksissaan tekniseen, rakennusvalvontapalveluihin, asumis- ja yhdyskuntapalveluihin, ulko- ja virkistysalueisiin, lämmöntuotantoon liittyviä toiminnan riskejä, ja raportoi näiden toteutuman kunnanhallitukselle.

TALOUDEN TUNNUSLUVUT Rakennetun ympäristön lautakunta	TP25	TA26	TA27	%	TS28	TS29
Toimintatuotot	1 316 627 €	1 257 810 €	798 695 €	- 60,6 %	801 188 €	814 942 €
Toimintakulut	- 1 509 312 €	- 1 608 260 €	- 1 431 607 €	- 5,1 %	- 1 389 941 €	- 1 370 939 €
Toimintakate	- 192 682 €	- 350 450 €	- 632 912 €	328,5 %	- 588 753 €	- 555 997 €

5.3 Konserni- ja elinvoimapalvelut toiminta ja talous

Konserni- ja elinvoimapalelut sijoittuvat kunnanhallituksen päätäntävallan alle. Hailuodon kunnanhallitus on jakanut Konserni- ja elinvoimapalveluiden raportointivastuusta seuraavasti

Sitovuustaso kunnanhallitus;

- Elinkeino- ja työllisyyspalvelut
- Kuntakehittäminen
- Hallintopalvelut

Sitovuustaso Rakennetun ympäristön lautakunta;

- Teknisetpalvelut
- Rakennusvalvontapalvelut
- Asumis- ja yhdyskuntapalvelut

KUNNANHALLITUKSEN ALAINEN TOIMINTA

Elinkeino- ja työllisyyspalvelut

Hailuodon kunnan elinkeino- ja työllisyyspalvelut vastaa kunnan elinvoimaa edistävien toimenpiteiden suunnittelusta, koordinoinnista ja toteutuksesta sekä toimenpiteiden yhteensovittamisesta kuntastrategiassa asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Tulosalue koostuu kahdesta kokonaisuudesta: elinkeinopalvelut ja työllisyyspalvelut.

Painopisteenä taloussuunnitelmakaudella 2027-2029:

I Hailuodon kunnan elinvoimaisuuden tavoitetilan sekä elinvoimakehittämisen tavoitteiden ja keskeiset toimenpiteiden määrittely ja käytännön toteuttaminen:

- Elinkeinorakenne; toimenpiteet, joilla edistetään paikallista yritystoimintaa ja houkutellaan uusia yrityksiä kuntaan
- Palvelut; toimivat ja vetovoimaiset palvelut, jotka palvelevat kuntalaisia ja yrityksiä
- Asuminen ja työllisyys; uudet asukkaat ja työpaikat
- Infrastruktuuri; toimiva ja ajanmukainen infrastruktuuri (tiet, viestintäyhteydet ja julkiset liikenneyhteydet) sekä
- Matkailutoiminnan kehittäminen osana Oulun seudun matkailua ja matkailun seudullisen yleissuunnitelman täytäntöönpanoa (master plan).

II Työllisyyden edistäminen ja työllistämistoimenpiteet Oulun seudun työllisyysalueeseen kuuluvat Hailuoto, Ii, Kempele, Liminka, Lumijoki, Muhos, Oulu, Pudasjärvi, Tyrnävä, Utajärvi ja Vaala. Työllisyysalueen johtamisesta on sovittu kuntien hyväksymässä, 11.9.2023 päivätyssä yhteistoimintasopimuksessa. Yhteistoimintasopimus on kuntalain (410/2015) 52 §:n mukainen julkisoikeudellinen sopimus yhteisestä toimielimestä.

Oulun seudun työllisyysalueeseen kuuluvien vastuukunta Oulun ja kunnan välille on laadittu sopimus, jolla sovitaan sopijapuolten kesken yhteistoimintasopimuksessa mainitusta palveluiden tuottamisesta Hailuodon kunnalle (Kh 19.11.2024 § 253) Hailuodon kunnan asukasmäärä ja työnhakijoiden määrä huomioiden palvelun tuottamiseen varataan 0.3 HTV:tä omavalmentajan tehtävästä. Työajan määrää tarkistetaan ja sopimusta päivitetään, mikäli työnhakijamäärä ja laatu merkittävästi muuttuvat.

Opinnollistamisen käynnistäminen 2026 yhteistyössä Business Oulun ja oppilaitosten kanssa. Yhteistyömallin perusteena on Business Oulun Opinnollistamisen toimintamalli. Sopijaosapuolet: BusinessOulu –liikelaitos, Suomen Diakoniaopisto, PSK-Aikuisopisto, Oulun Palvelualan Opisto, Ammattiopisto Luovi ja Koulutuskuntayhtymä OSAO. BusinessOulu kehittää toimintamallia sekä pilotoi erilaisia toteutustapoja yhteistyössä oppilaitosten kanssa.

Yhteistyömallin osapuolet vastaavat oman kuntansa henkilöstön resurssoinnista ja nimeävät kunnassaan opinnollistamisen vastuuhenkilön (mentori). BusinessOulun järjestää mentoreille opinnollistamisen alkuperehdytyksen. Mentorit osallistuvat BusinessOulun mentoripalavereihin noin neljä kertaa vuodessa.

Opinnollistamisen mallin käyttöönotto tapahtuu Hailuodon kunnassa askeltaen ja resurssien puitteissa.

Kuntakehittäminen

Kuntaliitto ja FCG; Uuden sukupolven organisaatiot, USO8-verkostohanke
USO 2025-2026 –kauden keskiössä uuden valtuustokauden käynnistämisen lisäksi luottamusta rakentava ja pitkäjänteinen johtaminen. Kaudella tuetaan kuntien 2025 - 2029 käynnistyvää strategiatyötä ja tähän liittyvää muutosten ja uudistusten ennakointia. Verkostohankkeen teemat; 1) Toimiva kuntajohtaminen ja sujuva päätöksenteko, 2) Str ateginen ja kestävä kunta sekä 3) Uudistuva elinvoima ja hyvinvointi -kunta. Hanke järjestää valtakunnalliset ja kuntakohtaiset teemaseminaarit, luottamushenkilösparraukset sekä yhdyshenkilötapaamiset vuosina 2025-2026. Hankkeen toteutukseen osallistuvat Hailuodon kunnan luottamushenkilöhallinto (valtuutetut) sekä johtavat viranhaltijat.

Hailuodon Portti. Hailuodon vierailukeskuksen ja Huikun satama-alueen kehittämisen selvityshanke.

Hailuodon kunta on saanut rahoituksen Hailuodon Portti -selvityshankkeelle (EAKR) Pohjois-Pohjanmaan liitolta. Hailuodon kunta toteuttaa selvityshankkeen "Hailuodon Portti. Hailuodon vierailukeskuksen ja Huikun satama-alueen kehittämisen selvityshanke.

Hankkeessa selvitetään ja havainnollistetaan toteuttamishankkeita varten:
- Hailuodon Portti vierailukeskuksen toteuttamisvaihtoehdot
- Hailuodon lauttasataman ja Huikun kalasataman alueen kehittämisvaihtoehdot

- pitkäaikaisia vaikutuksia tuottava elinkeinojen kehittäminen, erityisesti alkutuotanto ja pk-yritystoiminta. Painopisteinä ovat:
paikallinen elintarviketuotanto, vastuullinen matkailu, paikalliskulttuuri ja -historia.

Elinvoimainen, uudistuva ja kestävä Hailuoto. Hailuodon asuttavuusanalyysi.

Hailuodon kiinteän yhteyden valmistumisen myötä vuosisatainen hailuotolainen saaristolaiselämä siirtyy uuteen vaiheeseen saavutettavuuden, elinkeinojen ja palvelujen sekä työssäkäynnin, mutta myös sosiaalisen kontekstin ja asuttavuuden osalta. Kunnan kokonaisuudistus on yhteydessä kiinteän yhteyden valmistumiseen ja käyttöönottoon mm. maankäytön suunnittelun, kaavoituksen, elinkeinotoiminnan ja palvelujen kehittämisen alueilla.

Uudessa tilanteessa tarvitaan monipuolista pidemmän aikavälin tietoa ja ennusteita - sekä samanaikaisesti laajaa paikallista kansalaistietoa ja -tutkimusta saaren asuttavuuden mahdollisuuksista ja elinvoimasta. Hailuodon kestävä uudistaminen edellyttää paikallisanalyysiä. Asuttavuusanalyysi -hanke toteutetaan Hailuodon kunnan, paikallisyhteisöjen, asukasasiantuntijoiden ja heistä muodostetun kansalaistutkimusryhmän, Åbo Akademin Saaristoinstituutin ja Suomen Saaret (FOSS) ry:n yhteistyönä. Hankkeen tuloksena syntyy asuttavuusanalyysin loppuraportti ja Älykäskylä -kylästrategia.

Hallintopalvelut

Hallintopalvelut vastaa hallinnon palveluprosesseista. Palveluissa tuotetaan yleishallinnon, talous- ja henkilöstöhallinnon, sekä tietoverkkopalveluja (IT) sekä viestinnän- ja digineuvontapalveluja.
Hallintopalvelujen yleistehtävä on tukea kunnan johtamisjärjestelmän kuntastrategiasta johdettujen tavoitteiden ja toimeenpanon ohjauksen ja yhteensovittamisen tehtävää. Tehtävänä on myös organisaation uudistumiskyvyn ja osaamisen kehittäminen kuntastrategiaan perustuen sekä kunnan toimintaympäristössä tapahtuvien muutosten ennakointi ja seuranta.

Hallintopalveluiden rooli on muutoksessa ja muutoksella tavoitellaan hallinto ja asiointipalveluiden keskittämistä, millä pyritään varmistamaan toiminnan jatkuvuus poikkeustilanteissa, sekä selkeytetään tehtävänkuvien määrittelyiden ja tiimityön avulla Hailuodon palveluorga-nisaatiota.

Hallintopalveluiden, Elinkeinojo- ja työllisyyspalveluiden sekä kuntakehittämisen palveluihin on varattu vuodelle 2027, 5,5 HTV:n henkilöresurssi.

KUNTASTRATEGIA TAVOITTEET JA TOIMENPITEET 2027

Voimassa olevan kuntastrategian mukaan konserni- ja elinvoimapalvelut ovat tunnistaneet vuoden 2027 aikana toteutettavia toimia, joilla se vastaa päivitetyn kuntastrategian tavoitteisiin. Kuntastrategian mukaisesti tavoitteet ovat:

- Asukasmäärän ja elinkeinotoiminnan kasvua edistävän maapolitiikan ja
- Asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kautta

Asukasmäärän ja elinkeinojen kasvua tukeva maapolitiikka:

Toimija	Toimenpiteet	Mittarit
Elinkeino ja työllisyyspalvelut	toimenpide	Määrä/laatu
	toimenpide 2	Määrä/laatu
	toimenpide 3	Määrä/laatu
	toimenpide 4	Määrä/laatu
	toimenpide 5	Määrä/laatu
	toimenpide 6	Määrä/laatu
	toimenpide 7	Määrä/laatu
Kuntakehittäminen	toimenpide 1	Määrä/laatu
	toimenpide 2	Määrä/laatu
Hallintopalvelut	toimenpide 1	Määrä/laatu
	toimenpide 2	Määrä/laatu
	toimenpide 3	Määrä/laatu
	toimenpide 4	Määrä/laatu
	toimenpide 5	Määrä/laatu

Asukkaiden hyvinvoinnin- ja terveyden edistäminen:

Toimija	Toimenpiteet	Mittarit
Elinkeino- ja työllisyyspalvelut	toimenpide	Määrä/laatu
	toimenpide	Määrä/laatu
	toimenpide	Määrä/laatu
	toimenpide	Määrä/laatu
	toimenpide	Määrä/laatu
Kunta-kehittäminen	toimenpide	Määrä/laatu
Hallintopalvelut	toimenpide	Määrä/laatu

Toimiala raportoi strategian tavoitteiden toteutumisesta kunnanhallitukselle tämän kokouskalenterin ja vuosikellon mukaisesti.

OSALLISUUS ja VAIKUTTAMINEN 2027

Osallisuuden ja vuorovaikutuksen toteuttamiseen vuoden 2027 toiminnassa on tunnistettu osallisuuden tapoja ja näihin liittyviä mittareita. Mittareiden avulla omaa toimintaa on tarkoitus kehittää. Osallisuus ja vuorovaikutus tavat osaltaan varmistavat Hailuodon kuntastrategian ja palvelulupauksen toteutumisen osana palvelutuotantoa.

Toimiala raportoi osallisuuden ja vuorovaikutuksen tavoitteiden toteutumisesta kunnanhallitukselle tämän kokouskalenterin ja vuosikellon mukaisesti.

Toimija	Osallisuuden Muoto	Tavoite/Mittarit
Elinkeino ja työllisyyspalvelut	Muoto	Mittari(t)
Kunta-kehittäminen	Muoto	Mittari(t)
Hallintopalvelut	Muoto	Mittari(t)
	Muoto	Mittari(t)
	Muoto	Mittari(t)
	Muoto	Mittari(t)

PÄÄTÖS-VAIKUTUSTEN ENNAKKOARVIOINTI 2027

Toimiala on tunnistanut päätösvaikutusten ennakkoarvionnin kohdistuvan toiminnassaan seuraaviin asiakokonaisuuksiin

Tunnistettujen toimenpiteiden kautta toimiala pyrkii varmistamaan niin oman toiminnan kehittämisen kun strategisten tavoitteiden laadulliset kriteerit. Ennakkovaikutusten arvioinnin toteutuminen raportoidaan tilinpäätöksen yhteydessä

Toimija	Toimenpiteet	Näkökulmat
	Kohde	tai tavoite
Elinkeino ja työllisyyspalvelut	Elinvoimaohjelma	Elinvoima-vaikutukset
		Elinkeino-, työllisyys- ja talous-vaikutukset
	Kiinteistöohjelma	Kuntalais-vaikutukset
		Järjestövaikutukset
		Ympäristövaikutukset
Kunta-kehittäminen	Asuttavuusanalyysi	Laaja ennakkoarviointi
Hallintopalvelu	Evaus prosessi	Kohdennettu prosessi koko kuntaan

TOIMINNAN RISKIT 2027

Toimija	Riski	Vakavuus	Keino vähentää riskiä
Elinkeino ja työllisyyspalvelut	tavoitteiden ja toimenpiteiden toteuttaminen	Kohtalainen	Aktiivinen seuranta
Kunta-kehittäminen	Rekrytoinnit ja tavoitteet eivät toteudu riittävällä tarkkuudella	Kohtalainen	Aktiivinen seuranta
Hallintopalvelut	Kunnan uudistaminen ja sopeuttaminen	Kohtalainen	Avoin hallintatapa ja aktiivinen seuranta

RAKENNETUN YMPÄRISTÖN LAUTAKUNNAN ALAINEN TOIMINTA

Tekniset palvelut

Hailuodon kunta harjoittaa asuin- ja liikekiinteistöjen vuokraustoimintaa kilpailutilanteessa markkinoilla. Yhtiöittämisvelvollisuudesta johtuen vuokraustoimintaan mukaan lukien kiinteistöhoito tulee muutoksia, mikä vaikuttaa myös talousarvioon 2026 ja taloussuunnitelmiin 2027-2028. Liiketilojen ja asuinhuoneistojen yhtiöittämisestä päätetään kunnanhallituksessa /
kunnanvaltuustossa tarkemmin loka- tai marraskuussa 2025. Tämä talousarvio on laadittu olettamuksella, että toiminta jatkuu nykyisellään, koska tarkkoja muutoksia ei talousarvion laadintavaiheessa ollut vielä tiedossa.
Palvelualueen perustehtävä
Palvelualueen perustehtävänä on vahvistaa itsenäisen Hailuodon kunnan teknisiä palveluita ja kehittää niiden toimintaa ja toimintamalleja eri osa-alueilla siten, että eri tulosalueiden alaiset tehtävät ja toimenpiteet voidaan hoitaa omana työnä tai paikallisin ostopalveluin kustannustehokkaasti, mahdollisimman nopeasti, laaja-alaisesti ja laadukkaasti. Tekniset palvelut -palvelualue pyrkii osaltaan turvaamaan kunnallisen toimivallan sekä kaavoituksesta että eri lupaprosesseista päätettäessä.
Palvelualueen tavoitteena on asukkaiden ja yritysten toimintaedellytysten sekä kunnan elinvoimaisuuden varmistaminen ja lisäksi kunnan vastuulla olevan ympäristön ja infran turvallisuudesta ja toimivuudesta huolehtiminen.

Rakennusvalvontapalvelut

vastaa rakennustoiminnan ja rakennetun ympäristön valvonnasta ja ohjauksesta, kaikkien rakentamiseen liittyvien lupien myöntämisestä sekä lupiin liittyvien viranomaiskatselmusten suorittamisesta. MRL:n tulevat muutokset aiheuttavat lisätöitä ja kustannuksia rakennusvalvontaan (sähköinen Lupapiste-palvelu).

Asumis- ja yhdyskuntapalvelut

vastaa liikenneväylistä (mm. kaavatiet, yksityisteiden kunnossapidon avustukset, kunnan osuus MT816 parantamisen suunnittelukustannuksista välillä Kirkonkylä-Marjaniemi, 7 kpl pysäkkikatoksia), vuokra - asunnoista ja vuokratuista toimitiloista, Marjaniemen rakennuksista, hallintorakennuksista, Pohteelle vuokratuista tiloista, sivistysrakennuksista ja teknisistä rakennuksista.Yksityisteiden talvikunnossapidon avustuksiin varataan -60 000 €. Perusparannusavustuksiin varataan -30 000 €.

Ulkoilu- ja virkistysalueet

vastaa satamista ja muista yleisistä alueista, liikunta -alueiden ja niiden rakennelmien, muiden ulkoliikuntapaikkojen sekä reitistöjen ja taukotupien ylläpidosta.

Tekniset tukipalvelut

vastaa kunnan kiinteistöjen kunnossapidosta, kiinteistönhoidosta, käyttäjäpalveluista sekä puhdistus - ja ruokahuollon palveluista.

Lämmöntuotantopalvelut

vastaa lämpölaitoksen ja kaukolämpöverkoston hoidosta ja huollosta sekä lämpölaitoksen polttoaineiden hankinnasta ja niiden asianmukaisesta varastoinnista.

KUNTASTRATEGIA TAVOITTEET JA TOIMENPITEET 2027

Voimassaolevan kuntastrategian mukaan Rakennetun ympäristön lautakunnan sitovuustasolla olevat palvelut ovat tunnistaneet vuoden 2027 aikana toteutettavia toimia, joilla nämä vastaavat päivitetyn kuntastrategian tavoitteisiin. Kuntastrategian mukaisesti tavoitteet ovat:

- Asukasmäärän ja elinkeinotoiminnan kasvua edistävän maapolitiikan ja
- Asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kautta

Asukasmäärän ja elinkeinojen kasvua tukeva maapolitiikka:

Toimija	Toimenpiteet	Mittarit
Tekniset palvelut	millä toimenpiteellä vastataan tavoitteeseen	miten tätä mitataan
Rakennus ja valvontapalvelut		
Asumis- ja yhdyskunta-palvelut		

Asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Toimija	Toimenpiteet	Mittarit
Tekniset palvelut		
Rakennus ja valvontapalvelut		
Asumis- ja yhdyskunta-palvelut		

OSALLISUUS ja VAIKUTTAMINEN 2027

Osallisuuden ja vuorovaikutuksen toteuttamiseen vuoden 2027 toiminnassa on tunnistettu osallisuuden tapoja ja näihin liittyviä mittareita. Mittareiden avulla omaa toimintaa on tarkoitus kehittää. Osallisuus- ja vuorovaikutustavat osaltaan varmistavat Hailuodon kuntastrategian ja palvelulupauksen toteutumisen osana palvelutuotantoa.

Toimiala raportoi osallisuuden ja vuorovaikutuksen tavoitteiden toteutumisesta lautakunnalle tämän kokouskalenterin ja vuosikellon mukaisesti

Toimija	Osallisuuden tapa	Mittarit
Tekniset palvelut	millä tavoin ja ketä osallistetaan	määrällinen/laadullinen
Rakennus ja valvontapalvelut		
Asumis- ja yhdyskunta-palvelut		

PÄÄTÖSVAIKUTUSTEN ENNAKKOARVIOINTI 2027

Toimiala on tunnistanut päätösvaikutusten ennakkoarvionnin kohdistuvan toiminnassaan seuraaviin asiakokonaisuuksiin

Tunnistettujen toimenpiteiden kautta toimiala pyrkii varmistamaan niin oman toiminnan kehittämisen kun strategisten tavoitteiden laadulliset kriteerit. Ennakkovaikutusten arvioinnin toteutuminen raportoidaan tilinpäätöksen yhteydessä

Toimija	Toimenpiteet	Näkökulmat
Tekniset palvelut	mitä	kenelle
Rakennus ja valvontapalvelut		
Asumis- ja yhdyskunta-palvelut		

TOIMINNAN RISKIT 2027

Toimija	Riski	Vakavuus	Keino vähentää riskiä
Tekniset palvelut	kuvaus/yksilöinti	matala/kohtalainen/suuri	toimenpide
Rakennus ja valvonta palvelut			
Asumis- ja yhdyskunta-palvelut			

5.4 SIVISTYS- JA HYVINVOINTIPALVELUT TOIMINTA JA TALOUS

Sivistys- ja hyvinvointi -palvelualue raportoi toiminnastaan Sivistys- ja hyvinvointilautakunnalle. Sivistys- ja hyvinvointipalvelut rakentuvat seuraaviin palveluihin:

- Kasvatus ja opetus
- Nuoriso- ja liikunta
- Kirjasto- ja kulttuuripalvelut, kansalaisopisto
- Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

SIVISTYS- ja HYVINVOINTILAUTAKUNNAN ALAINEN TOIMINTA

Kasvatus ja opetus

- **Varhaiskasvatus ja esiopetus:** Varhaiskasvatuspalvelut kunnan päiväkodissa sekä esiopetuksen järjestäminen koululla 1.8.2027 alkaen.
- **Perusopetus:** Hailuodon yhtenäiskoulun toiminta (luokat 1–9).
- **Iltapäivätoiminta:** Koululaisille järjestetty toiminta klo 12.00-16.00.
- **Oppilashuolto:** Yhteisölliset oppilashuoltopalvelut ovat koulutuksen järjestäjän vastuulla. Yksilölliset palvelut ovat Pohteen vastuulla.

Nuoriso- ja liikuntapalvelut

Nuorisopalvelut:

- Nuorisopalveluiden organisointi; yhteistyö tiivistä paikallisyhdistysten, koulun ja kirjaston kanssa sekä seutukunnan nuorisotoimet.
- Luukun toiminta yhteistyössä Hailuodon 4H-yhdistys.
- Järjestöyhdyshenkilö; paikallisjärjestöt ja Pohde.
- Nuorten kesätyönvälitys; kunta ja paikalliset yritykset.
- Vapaa-aikatoimen talouden hallinta (budjetointi, seuranta, toimintakertomus, raportointi).
- Erityisnuorisotyö + kutsunnat, ehkäisevä päihdetyö yhteistyössä hyvinvointikoordinaattorin, mielenterveyden ja päihdetyön verkoston ja ehkäisevän päihdetyö EHYT ry:n kanssa, kunnan monialainen työryhmä.
- Nuorisovaltuuston ohjaaja.
- Harrastamisen Suomen -malli ohjausryhmä

Liikuntapalvelut:

- Terveyttä ja hyvinvointia edistävien liikuntapalveluiden ja -tempausten järjestäminen kaikenikäisille kuntalaisille
- Liikuntapaikkojen suunnittelu, yhteistyö teknisten palveluiden kanssa
- Liikunnanohjaus, esim. lasten ja nuorten ohjaus, seniorijumpat ja kuntosaliohjaus ja opastus aloittelijoille, liikuntaneuvonta ja elintapaohjaus kaikenikäisille
- Yhteistyö seutukuntien liikuntatoimet, Pohde ja Pohjois-Pohjanmaan Liikunta ja Urheilu ry (PoPLi).

Kirjasto- ja kulttuuripalvelut, kansalaisopisto

Palvelujen tehtävänä on huolehtia saaren omaleimaisen kulttuuriperinnön säilymisestä ja kuntalaisten henkisestä hyvinvoinnista.

- Kirjastopalvelut: Lähikirjaston toiminta, aineistohaut, kirjaston näyttelyt ja taidekokoelmat sekä tapahtumat.
- Kulttuuri- ja museotoimi: Kniivilän kotiseutumuseon toiminta ja kulttuuritapahtumien taloudellinen tukeminen sekä kunnan omat kulttuuritapahtumat.
- Vuolle opisto vastaa kansalaisopiston kurssien järjestämisestä saaressa, osaston vastaavana toimii vapaa-aikasihteeri.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Hyte- työ on poikkihallinnollinen moniammatillinen ja monialainen kokonaisuus, jonka lakisääteisenä ohjausryhmänä lautakunta toimii.

- Strateginen HYTE-työ: Laajan hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman laatiminen, toteuttaminen, arviointi ja raportointi.
- Ehkäisevä toiminta: Ehkäisevä päihde- ja lähisuhdeväkivaltatyö.
- Osallisuus ja yhteisöllisyys: Hailuodon asukastupa toiminta, osallistuva budjetointi sekä kuntalaisten keskustelufoorumit.

KUNTASTRATEGIA TAVOITTEET JA TOIMENPITEET 2027

Voimassa olevan kuntastrategian mukaan Sivistys- ja hyvinvointilautakunnan sitovuustasolla olevat palvelut ovat tunnistaneet vuoden 2027 aikana toteutettavia toimia, joilla nämä vastaavat päivitetyn kuntastrategian tavoitteisiin. Kuntastrategian mukaisesti tavoitteet ovat:

Edistämme asukasmäärän ja elinkeinotoiminnan kasvua sekä uudistumista

Toimija	Toimenpiteet	Mittarit
Kasvatus ja opetus	Laadukkaiden ja yhdenvertaisten perusopetuspalveluiden turvaaminen osana Hailuodon vetovoimaa lapsiperheiden asuinpaikkana.	Toteutuneet vanhempain illat, oppilaiden kehityskeskustelut
	Perusopetuksen toimintaa, saavutuksia ja vahvuuksia tuodaan aktiivisesti esille paikallisessa ja alueellisessa mediassa sekä kunnan omissa viestintäkanavissa	Julkaisujen määrä
	Lapsilähtöisen varhaiskasvatuksen järjestäminen lain mukaisesti huomioiden alueen erityislaatuisuus. Painopisteinä liikunta ja luonto.	Lapsimäärä, ryhmäkoko
Nuoriso- ja liikunta	Nuorisotyö ja nuorisotilatoiminta enemmän nuoria kuunnellen, yhteistyössä 4H-yhdistyksen ja muiden paikallisjärjestöjen kanssa. Tarvelähtöisesti liikuntapaikkojen huolto, parantaminen sekä uusien suunnittelu, yhteistyö tekniset palvelut sekä paikalliset toimijat.	Kyselyt ja osallistujamäärät
Kirjasto- ja kulttuuripalvelut, kansalaisopisto	Kirjasto ja erilaiset tilat kuntalaisten yhteisinä kohtaamispaikkoina	Pito- ja vetovoima paranevat,muuttotase. Kirjastokäyntien määrä
	Uusille asukkaille kulttuuri ja harrastuspalveluja	Tapahtumien määrä, osallistujamäärät
	Tuoda esille paikallisia toimijoita näyttelyissä ja kulttuuritapahtumissa	Paikallisten toimijoiden määrä tapahtumissa
Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	Tuoda esille kulttuuri-, kirjasto- ja harrastuspalveluja osana kunnan markkinointia. Harrastuslukujärjestysten julkaisu	Tapahtumien ja palvelujen näkyvyys sekä osallistujamäärät

Vahvistamme turvallista, hyvinvoivaa, yhteisöllistä ja osallistuvaa Hailuotoa, jossa kaikenikäisten on hyvä elää

Toimija	Toimenpiteet	Mittarit
Kasvatus ja opetus	Oppilaiden hyvinvoinnin, turvallisuuden ja yhteisöllisyyden vahvistaminen sekä kiusaamisen ehkäisy.	Hyvinvointikyselyt käsitellään yhteisöllisessä oppilashuoltoryhmässä
	Oppimisen tuen, varhaisen puuttumisen ja koulupoissaolojen seurannan kehittäminen.	Poissaolojen määrä ja oppimisen tuen toteutuminen
	Lasten hyvinvointi, huomioiden ikätaso ja ryhmäkoot. Erityistä tukea tarvitsevien lasten varhainen tuki yhteistyössä perheiden kanssa	Lähetetyt ja eteenpäin saadut hakemukset ja niiden tulos
Nuoriso- ja liikunta	Liikunta- ja hyvinvointitapahtumat, terveysluennot ja liikunnalliset tempaukset. Mm. kympin kävely, valokuvasuunnistus pyöräillen, kansanhiihto -tapahtuma,	Tapahtumiin osallistuvien määrät,
	Hyvinvointi -liikuntatiimin toiminta, elintapaohjaus ja liikuntaneuvonta osaksi kaikenikäisten toimintaa. Lasten ja nuorten kerhotoiminta, ikäihmisten jumpat ja kuntosaliohjaus	Lasten ja nuorten aktiivisuus
	Kaatumisen ehkäisy, lihaskunnon parantaminen ja henkinen hyvinvointi. Työikäisten henkinen ja fyysinen hyvinvointi, liikunnallistaminen erilaisin ryhmine ja tapahtumin, Liikuntalupaus	ikäihmisten sairauksien ehkäisy

Kirjasto- ja kulttuuripalvelut, kansalaisopisto	Tuetaan lukutaitioa ja kulttuuriharrastamista kaikenikäisille	Tapahtumien osallistujamäärät ja lainausmäärät
Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	Yhdistysten vuosikellon kokoaminen, yhdistysten yhteistyön kehittäminen ja nuorten mukaan saaminen	Yhdistysten yhteistyössä järjestämien tapahtumien määrä yli kaksi tapahtumaa
	Rikoksentorjuntaneuvoston turvallisuuskyselyn toteuttaminen	vastaajien määrä. Tavoite yli 40 vastaajaa. Vastausten raportointi
	Tarjotaan säännöllistä ja monipuolista toimintaa asukastuvalla yksinäisyyden ehkäisemiseksi	Osallistujien määrä. Vuoden kokonaistavoite 500 käyntikertaa
	Luonnon moninaisuuden hyödyntäminen, kädentaitoihin ja liikkumiseen asukastuvalla	Liikkuvan asukastuvan kävijämäärä
	Ehkäisevän päihdetyön (EPT) rastit 8. luokkalaisille. Luentoja ja tiedotteita kaiken ikäisille.	Some julkaisuiden katsojamäärä. Kävijämäärät EPT tilaisuuksissa.

Huolehdimme elinvoimaa tukevasta taloudesta ja motivoituneesta henkilöstöstä

Toimija	Toimenpiteet	Mittarit
Kasvatus ja opetus	Oppilaiden ryhmäkoko	opetusryhmän suuruus
	Ammattitaidon ylläpito	Koulutuspäivien lukumäärä
	Lasten hoidon järjestäminen tarve perusteisesti	Hoitopäätös nopeasti
Nuoriso- ja liikunta	Panostaminen lapsiin ja nuoriin	lasten ja nuorten hyvinvointi
	Koko kunta liikkuu -toimintamalli	Kuntalaisten liikkumisen lisääntyminen
	Henkilöstön koulutus, elintapa- ja liikunta neuvonta	
Kirjasto- ja kulttuuripalvelut, kansalaisopisto	Kansalaisopiston kurssien määrä	Toteutuneet kurssit
	Lainattavan aineiston ajanmukaisuus	Tilatut teokset
	Kulttuuritapahtumat koko väestölle	Osallistujamäärä
[illegible] nin ja terveyden edistäminen	Työttömien tavoittaminen ja aktivointi työmarkkinoille	Hyte kerroin

Palvelualueen kaikille tulosalueille yhteinen keino vaikuttaa elinvoimaa tukevaan talouteen ja motivoituneeseen henkilöstöön on johtaminen. Tätä seurataan mm. poissaolojen määrällä.

OSALLISUUS ja VAIKUTTAMINEN 2027

Osallisuuden ja vuorovaikutuksen toteuttamiseen vuoden 2027 toiminnassa on tunnistettu osallisuuden tapoja ja näihin liittyviä mittareita. Mittareiden avulla omaa toimintaa on tarkoitus kehittää. Osallisuus ja vuorovaikutus tavat osaltaan varmistavat Hailuodon kuntastrategian ja palvelulupauksen toteutumisen osana palvelutuotantoa.

Toimija	Osallisuuden tapa	Mittarit
Kasvatus ja opetus	Koulun yhteisen arjen ja tapahtumien suunnittelu ja lausunnot oppilaita koskevissa asioissa	Oppilaskunnan kokousten lukumäärä, luokka-asteiden kattavuus
	Oppimiskeskustelut osallisuuden ja oppimisen näkökulmasta yhdessä opettajan, huottajan ja oppilaan kanssa	toteumien kirjaus wilmaan
	Palveluiden kehittäminen huomioiden lapsimäärät ja henkilökunta	päivittäiset lapsilistat ja työvuorosuunnittelu
Nuoriso- ja liikunta	Nuorisovaltuuston toiminta ja nuorten ääni. Yhteistyö koulun oppilaskunnan ja tukioppilastoiminnan kanssa	Kyselyjen tulokset
Kirjasto- ja kulttuuripalvelut, kansalaisopisto	Palveluiden kehittäminen asiakaspalautteen pohjalta	Asiakastyytyväisyys ja palautteen määrä
Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	Osallistuvaan budjetointiin vaikuttaminen	Äänestäjien määrä. Tavoitteena 100 äänensä antajaa
	Vanhempainfoorumeiden järjestäminen	Osallistujamäärät. Tavoittaa vähintään 10 vanhempaa

Toimiala raportoi osallisuuden ja vuorovaikutuksen tavoitteiden toteutumisesta lautakunnalle tämän kokouskalenterin ja vuosikellon mukaisesti

TOIMINNAN RISKIT 2027

PÄÄTÖSVAIKUTUSTEN ENNAKKOARVIOINTI 2027

Toimiala on tunnistanut päätösvaikutusten ennakkoarvionnin kohdistuvan toiminnassaan seuraaviin asiakokonaisuuksiin

Tunnistettujen toimenpiteiden kautta toimiala pyrkii varmistamaan niin oman toiminnan kehittämisen kun stra-tegisten tavoitteiden laadulliset kriteerit. Ennakkovaikutusten arvioinnin toteutuminen raportoidaan tilinpäätöksen yhteydessä

6 TULOSLASKELMA

Tuloslaskelma on kunnan kokonaistaloudellinen laskelma, jonka tehtävänä on osoittaa tulorahoituksen riittävyys palvelujen järjestämisestä aiheutuviin vuosittaisiin kustannuksiin, lainojen korko- ja rahoituskuluihin sekä suunnitelmanmukaisiin poistoihin.

Tuloslaskelma Tuloslaskelman välituloksina esitetään seuraavat tiedot:

Toimintakate osoittaa verorahoituksen osuuden toiminnan kuluista. Toimintakatteella osoitetaan, paljonko toiminnan kuluista saadaan katetuksi palvelutuotteiden myynti- ja maksutuloilla. Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate kuvaa rahoituksen riittävyyttä. Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan omaa pääomaa (edellisten kausien yli-/alijäämä)

Tuloslaskelma Ulkoinen	TP 2025	**TA 2026**	TA 2027	%	TS2028	TS2029
TOIMINTATUOTOT	1 380 361	1 373 103	1 279 983		1 108 983	1 055 350
Myyntituotot/Liikevaihto	439 742	510 732	813 290		767 190	767 190
Maksutuotot	55 015	22 210	93 250		98 300	92 350
Tuet ja avustukset	98 579	126 133	236 153		105 693	49 000
Muut toimintatuotot	787 024	714 028	137 290		137 800	146 810
Vuokratuotot	781 116	713 428	137 240		137 750	146 760
Muut tuotot	5 908	600	50		50	50
TOIMINTAKULUT	-4 488 711	-4 916 084	-5 149 043		-5 014 772	-4 937 378
Henkilöstökulut	-2 362 079	-2 448 123	-2 710 343		-2 642 849	-2 602 510
Palkat ja palkkiot	-1 936 230	-2 001 825	-2 223 728		-2 166 647	-2 133 031
Henkilösivukulut	-425 849	-446 297	-486 615		-476 202	-469 479
Eläkekulut	-377 025	-388 581	-423 046		-414 226	-408 477
Muut henkilösivukulut	-48 824	-57 716	-63 569		-61 976	-61 002
Palvelujen ostot	-1 149 256	-1 345 366	-1 228 577		-1 173 585	-1 142 110
Asiakaspalvelujen ostot	-107 225	-104 850	-83 850		-83 850	-75 850
Muiden palvelujen ostot	-1 042 032	-1 240 516	-1 144 727		-1 089 735	-1 066 260
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-754 266	-835 705	-971 810		-959 885	-954 255
Ostot tilikauden aikana	-754 266	-835 705	-971 810		-959 885	-954 255
Avustukset	-155 460	-212 500	-185 700		-190 700	-190 700
Avustukset kotitalouksille	-23 514	-22 500	-6 000		-6 000	-6 000
Avustukset yhteisöille	-131 946	-190 000	-179 700		-184 700	-184 700
Muut toimintakulut	-67 649	-74 391	-52 613		-47 753	-47 803
Vuokrakulut	-57 076	-67 250	-43 213		-44 103	-44 153
Muut kulut	-10 573	-7 141	-9 400		-3 650	-3 650
TOIMINTAKATE	-3 108 350	-3 542 981	-3 869 060		-3 905 789	-3 882 028
Verotulot	2 194 614	2 334 000	2 361 252		2 452 252	2 513 252
Valtionosuudet	1 395 029	1 345 020	1 221 047		485 600	485 600
Rahoitustuotot ja -kulut	-11 220	-13 500	-7 950		-7 950	-8 100
Korkotuotot	5 107	4 000	2 450		2 400	2 300
Muut rahoitustuotot	2 736	2 500	2 300		2 300	2 300
Korkokulut	-9 076	-15 000	-10 000		-10 000	-10 000
Muut rahoituskulut	-9 986	-5 000	-2 700		-2 650	-2 700
VUOSIKATE	470 073	122 539	-294 711		-975 887	-891 276
Poistot ja arvonalentumiset	-441 269	-431 745	-274 168		-272 352	-271 467
Suunnitelman mukaiset poistot	-441 269	-431 745	-274 168		-272 352	-271 467
Satunnaiset tuotot	7 968	-	493 000		0	0
Tilikauden tulos	36 772	-309 206	-75 879		-1 248 239	-1 162 743
Tilinpäätössiirrot	88 327	88 327	73 367		73 367	73 367
Poistoeron muutos / Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	88 327	88 327	73 367		73 367	73 367
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	125 099	-220 879	-2 512		-1 174 872	-1 089 376

Toimintatuotot

Hailuodon kunnan ulkoisten toimintatuottojen vuodelle 2026 arvioidaan olevan 1 373 103 €. Tuotoissa tapahtuu -7,6 %:n lasku edellisen vuoden talousarvioon.

Toimintakulut

Hailuodon kunnan vuoden 2026 ulkoisten toimintakulujen arvioidaan olevan -4 877 212 €. Merkittävimmät kuluerät toimintakuluissa muodostuvat henkilöstökuluista ja palvelujen ostoista.

Henkilöstökulut

Hailuodon kunnan henkilöstökulujen vuonna 2026 arvioidaan olevan 2 448 123 €. Palkoissa on huomioitu työ- ja virkaehtosopimusten mukaiset palkankorotukset.

Tuloslaskelma on kunnan kokonaistaloudellinen laskelma, jonka tehtävänä on osoittaa tulorahoituksen riittävyys palvelujen järjestämisestä aiheutuviin vuosittaisiin kustannuksiin, lainojen korko- ja rahoituskuluihin sekä suunnitelmanmukaisiin poistoihin.

Tuloslaskelman välituloksina esitetään seuraavat tiedot:

1) **Toimintakate** osoittaa verorahoituksen osuuden toiminnan kuluista. Toimintakatteella osoitetaan, paljonko toiminnan kuluista saadaan katetuksi palvelutuotteiden myynti- ja maksutuloilla.

2) **Vuosikate** osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate kuvaa rahoituksen riittävyyttä.

3) **Tilikauden tulos** on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan omaa pääomaa (edellisten kausien yli-/alijäämä)

Vuosikate

Henkilöstökulut kululajeittain	TP 2025	TA 2026	TA 2027	%	TS 2028	TS2029
***Palkat ja palkkiot**	**-1 936 230**	**-2 001 825**	**0**		**0**	**0**
Vakinaisten palkat ja palkkiot	-1 233 013	-1 430 172				
Sijaisten palkat ja palkkiot	-137 847	-80 154				
Määräaikaisten palkat ja palkkiot	-356 489	-316 394				
Työllistämistuella palkatut	-27 042	0				
Erilliskorvaukset	-28 046	-39 282				
Lomaraha	-96 755	-90 354				
Luottamushenkilöiden palkkiot	-63 322	-50 800				
Kokouspalkkiot	0	0				
Työkorvaukset, tekijänoikeuspa	-2 387	-5 000				
Muut palkkiot ulkopuolisille	-200	-1 000				
Jaksotetut palkat ja palkkiot	-21 665	0				
Sairausvakuutuskorvaukset	19 238	11 331				
Tapaturmakorvaukset	715	0				
Henkilösivukulut	**-425 849**	**-446 297**	**-425 849**			
Eläkekulut	**-377 025**	**-388 581**	**0**		**0**	**0**
KuEl-palkkaperusteinen maksu	-295 723	-334 538				
Kuel-tasausmaksu	-55 344	-54 043				
VaEl-maksu	-21 952	0				
Jaksotetut eläkekulut	-4 006	0				
Muut henkilösivukulut	**-48 825**	**-57 716**	**0**		**0**	**0**
Työnantajan sosiaaliturvamaksu	-34 910	-34 826				
Työttömyysvakuutusmaksut	-3 603	-5 281				
Tapaturmavakuutusmaksut	-8 326	-11 739				
Taloudellinen tuki	-531	-5 869				
Jaksotetut sosiaalivakuutusmaksut	-1 454	0				
Henkilöstökulut yhteensä	**-2 410 904**	**-2 505 839**	**-425 849**		**0**	**0**
***Tilinpäätöksen kululajeilla korjattuna*	*-2 369 782,18*	*-2 494 507,80*	*-423 834,46*			

** Palkat ja palkkiot huomioivat tilintpäätösvaiheessa tuloja kuten sairausvakuutuskorvaus, tapaturmakorvaus ja muut kansaneläkelaitoksen korvaukset, joita ei budjetointivaiheessa syötetä.*
***Tilinpäätöksessä huomioidaan tulot henkilöstökorvaukset, minkä johdosta talousarvio ja tlinpäätös laskenta poikkeaa tämän osalta*

Vuoden 2026 talousarviossa vuosikatteen arvioidaan olevan 161 411 €. Vuosikate laskee edellisen vuoden talousarvioon verrattuna 448 617 €. Vuosikate asukasta kohden on 175 €/asukas (vuonna 2025 655 €/asukas). Rahoitustuotot ja – kulut Korkokulujen arvioidaan toteutuvan 15 000 € suuruisena.

Poistot

Investointikulut kirjataan kuluiksi poistoina investoinnin taloudellisena poistoaikana. Poistojen tarkoituksena on kattaa korjausinvestoinnit. Poistot on laskettu kunnanvaltuuston hyväksymän poistosuunnitelman (kvalt 23.2.2015 § 9) ja kunnanhallituksen hyväksymien hyödykekohtaisten poistoaikojen (khall 30.3.2015 § 51) mukaisesti.

Tilikauden tulos

Tilikauden tulokseksi arvioidaan muodostuvan -270 334 €. Poistoeron vähentämisen jälkeen tilikauden alijäämä on -182 007 €.

Verotulot

Hailuodon kunnan verotuloksi vuodelle 2026 on arvioitu 2 334 000 €. Verotuloarvio vuodelle 2026 asukasta kohti laskettuna on 2531 €.

Kunnallisvero

Luonnolliset henkilöt ja kuolinpesät suorittavat kunnallisveroa kunnallisverotuksessa verotettavan ansiotulon perusteella kotikunnan tuloveroprosentin mukaan. Kotikunta on se kunta, jossa verovelvollinen on ollut henkikirjoitettuna verovuoden alussa. Pääomatuloista maksetaan vero ainoastaan valtiolle.

Kunnallisvero on suhteellinen vero. Kunnat päättävät vuosittain soveltamansa kunnallisveroprosentin, valtio päättää muista veron määräytymisperusteista ja verovähennyksistä. Tilitettävän kertymän jakaminen veronsaajille perustuu jako-osuuksiin. Jako-osuudet muodostuvat veronsaajaryhmän jako-osuudesta sekä yksittäisen veronsaajan jako-osuudesta. Jako-osuudet ovat verovuosikohtaisia.

Ansiotuloveroihin liittyvä veronkevennys ei vaikuta kuntien rahoitusasemaan, koska se kompensoidaan valtionosuusjärjestelmässä. Kilpailukykysopimus laskee kuitenkin työnantajien sosiaalivakuutusmaksuja ja vastaavasti korottaa palkansaajan lakisääteisiä sosiaalivakuutusmaksuja. Tämä rakenteellinen muutos heikentää kuntien tulopohjaa, sillä maksujen korotukset lisäävät palkansaajien verovähennyksiä ja pienentävät siten kuntien veropohjaa. Lakisääteisten maksujen muutoksia ei kompensoida kunnille tuloveroperusteiden tapaan.

Yhteisövero

Kunnille jaetaan osa yhteisöveron tuotosta kuntakohtaisten jako-osuuksien perusteella. Yhteisöveron perusteet, myös veroprosentin, määrää valtio. Kuntasektorin osuutta yhteisöveron tuotosta voidaan säädellä.

Kiinteistövero

Kiinteistövero on yksinomaan paikallistason vero. Kiinteistövero määräytyy kiinteistön verotusarvon ja kunnan päättämän veroprosentin mukaan. Maapohja ja rakennukset verotetaan erikseen. Kunnat vahvistavat vuosittain soveltamansa veroprosentit laissa säädettyjen rajojen puitteissa. Suurin osa kiinteistöverosta kertyy yleisestä kiinteistöverosta ja vakituisten asuinrakennusten kiinteistöverosta.

Valtionosuudet

Veroprosentit	2025	2026	2027	2028	2029
Tulovero	**8,9**	**8,9**		**8,9**	**8,9**
Kiinteistövero					
*yleinen	0,95	0,95		0,95	0,95
*maapohja, yleinen	1,30	1,30		1,30	1,30
*vakituiset asunnot	0,51	0,51		0,51	0,51
*muut asuinrakennukset	1,51	1,51		1,51	1,51
*rakentamattomat rak.p	3,00	3,00		3,00	3,00
*yleishyödylliset yhteisöt	0,00	0,00		0,00	0,00
*voimalaitokset	3,10	3,10		3,10	3,10

Verot	TP 2025	TA 2026	TA 2027	%	TS 2028	TS 2029
Kunnan tulovero		1 871 000			1 903 000	
Kiinteistövero		405 000			404 000	404 000
Osuus yhteisöveron tuotosta		99 000			127 000	127 000
Verotulot	**0**	**2 375 000**	**0**		**2 434 000**	**531 000**

Valtionosuusjärjestelmän tavoitteena on kuntien vastuulla olevien julkisten palvelujen saatavuuden varmistaminen tasaisesti koko maassa siten, että kansalaiset voivat saada tietyn tasoiset peruspalvelut asuinpaikastaan riippumatta kohtuullisella verorasituksella. Tämä toteutetaan tasaamalla kuntien välisiä eroja palvelujen järjestämisen kustannuksissa sekä tulopohjissa. Valtionosuudet ovat osa laajempaa valtionapujen järjestelmää.

Hailuodon kunnan valtionosuudeksi vuodelle 2026 on arvioitu 1 345 020 €. Valtionosuuksien arviointi on tehty Kuntaliiton ennakollista valtionosuuslaskelmaa käyttäen. Valtionosuus asukasta kohti laskettuna on 1459 €.

Valtionosuudet €	TP 2025	TA 2026 1 345 020	TA 2027	%	TS 2028 -800000	TS 2029

7 Investointi- ja rahoitusosa

7.1 Investoinnit

Hailuodon kunta investoin talousarvio- ja suunnitelmavuosina voimakkaasti kasvuun. Investointien kautta kunta vastaa tarpeeseen mahdollistaa alueella uutta asuntotuotantoa sekä parantaa ja luoda tilaa uusille yrityksille. Elinkeinojen ja rakentamisen ohella kunta investoi strategiansa mukaisesti myös kuntalaisten hyvinvointiin parantamalla kunnan omistamien kiinteistöjen kuntoa ja viihtyisyyttä.

Investointikohde	TA2027	TS2028	TS2029
Katujen saneeraus, rakennuskaava-alue	20 000 €	20 000 €	20 000 €
Keskustan asemakaavan kunnallistekniikka	275 000 €	-	150 000 €
Koulukeskuksen huoltomaalaus	50 000 €	-	-
Koulukeskuksen liikennejärjestelyt	81 000 €	-	-
Kirjaston perusparannus	50 000 €	-	-
Liikuntahallin perusparannus	50 000 €	-	-
Lämpölaitoksen kattila	375 000 €	-	-
Marjaniemen satama	50 000 €	-	-
Marjaniemen Nokan Asemakaavan kunnallistekniikan suunnittelu ja toteuttaminen	140 000 €	-	-
Marjaniemen majakka	-	60 000 €	-
Marjaniemen kevyenliikenteenväylä (MAL)	400 000 €	-	-
Peltokuusikon kunnallistekniikka	-	150 000 €	-

Taulukko x, Investoinnit 2027

Vuoden 2027 talousarviossa investointivaraus on kokonaisuudessaan 1.491.000€ (laskennallisesti xx % koko kunnan toimintamenoista)

Investoinnit 2027

Keskustan AK alueen katujen saneeraus (vanha rakennuskaava-alue) -20 000 €
Keskustan nykyisen rakennuskaava-alueen kadut ovat päällystämättömiä. Kadut kuoppaantuvat nykyisillä liikennemäärilläkin varsin pian. Katujen säännöllisiltä käyttäjiltä on tullut palautteita kuoppaisuudesta.
Kadut on lanattu kaksi kertaa vuodessa, lähtökohtaisesti toukokuussa ja syyskuussa. Välillä katuja on jouduttu lanaamaan useamman kerran vuodessa. Lisäksi kadut suolataan keväällä pölyämisen vähentämiseksi. Kaduille on paikoin lisätty mursketta muutaman vuoden välein, viimeksi Sintantien alkupäähän syksyllä 2024. Keskustan tulevan asemakaava-alueen nykyisille kaduille esitetään rakennettavaksi kestopäällyste (asfaltti). Päällystäminen lisää katujen käytön sujuvuutta ja turvallisuutta sekä kaava -alueen viihtyisyyttä. Lisäksi päällystäminen vähentää kuoppaisuuden aiheuttamaa ajoneuvojen vaurioitumisriskiä. Toteutuessaan päällystäminen vähentää myös katujen kesäkauden yllä- ja kunnossapitokustannuksia. Määräraha varataan nykyisten katujen saneerauksen suunnitteluun ja kilpailutukseen (v. 2026) sekä saneeraamiseen ja päällystämiseen (v. 2027).

Investoinnin poistoaika on 15 vuotta. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen johtaja ja hänen sijaisenaan kiinteistöpäällikkö.

Keskusta asemakaavan kunnallistekniikka, vaihe I -275 000, vaihe II -150 000 € Investointi käsittää keskustan tulevan asemakaava-alueen laajentumiseen liittyvien uusien katujen ja kunnallistekniikan rakentamisen suunnittelun. Suunnittelukustannukset ovat arviolta 8 % rakentamiskustannuksista.Kuntaan tarvitaan lisää rakennuspaikkoja, jotta tavoiteltu asukasmäärän lisääntyminen toteutuu. Rakennuspaikkoja varten on rakennettava kunnallistekniikka ja uusia katuja.

Investoinnin poistoaika on 15 vuotta. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen johtaja ja hänen sijaisenaan kiinteistöpäällikkö.

Koulukeskuksen huoltomaalaus -50 000 € Koulun julkisivuja ei ole maalattu vielä kertaakaan vuoden 2013 valmistumisen jälkeen. Kirjaston julkisivut on huoltomaalattu viimeksi vuonna 2017. Päiväkodin julkisivujen maalipinnat ovat oletettavasti vuodelta 2014, jolloin päiväkodin laajennusosa on valmistunut. Koulun, kirjaston ja päiväkodin julkisivujen puuosien sekä kirjaston ikkunapuitteiden maalipinnat alkavat olla huoltomaalauksen tarpeessa varsinkin säärasitetuimmilla kohdin. Puuosien säännöllinen huoltomaalaus pidentää niiden teknistä käyttöikää. Mikäli h uoltomaalauksia ei toteuteta, julkisivujen puuosia voidaan joutua paikoitellen uusimaan tulevaisuudessa lahovaurioitumisen vuoksi.
Investoinnin poistoaika on 10 vuotta. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen johtaja ja hänen sijaisenaan kiinteistöpäällikkö.

Koulukeskuksen liikennejärjestelyt -81 000 €. Tähän tekstiä!

Kirjaston perusparannus -50 000 €. Tähän tekstiä

Liikuntahallin perusparannus -50.000 €
Liikuntahallin alkuperäiset kupariset käyttövesiputket ovat teknisen käyttöikänsä lopulla. Toistaiseksi putkistossa on tapahtunut vain yksittäinen pienimuotoinen vuoto. Mikäli käyttövesiputkistoa ei uusita, vuotojen oletetaan lisääntyvän tulevaisuudessa putkiston ikääntyessä. Suuremmat vuodot voivat aiheuttaa kosteusvaurioita rakenteisiin. Käyttövesiputkistojen uusimisen ajankohta tarkentuu kiinteistölle teetettävässä kuntoarviossa. Uusimisen kustannusarvio tarkentuu suunnittelun yhteydessä.
Investointien poistoaika on 30 vuotta.
Määrärahan käytöstä vastaa tekninen johtaja ja hänen sijaisenaan kiinteistöpäällikkö.

Lämpölaitoksen kattila -375 000 €. tähän tekstiä!!

Marjanimen kevyenliikenteenväylä (MAL) -400 000€.
Tähän tekstiä

Marjaniemen majakka -60 000 (toimintasuunnitelmavuosi 2028). 200.000€ (2027) -> Eduskunnan jakovara 2026 -> Oli varattuna KH:n avustukset, tähän tekstiä

Marjaniemen Nokan asemakaavan kunnallistekniikan suunnittelu ja toteuttaminen -140 000 € Marjaniemen asemakaavan kaava-alueen kunnallistekniikan (vesi- ja viemäröinti, hulevedet, sähkö- ja tietoliikennekaapelit, kaava-alueiden tiet) suunnittelu sekä kaavan toteuttamisen käynnistäminen yhteistyössä Hailuodon Vesihuolto Oy:n kanssa. Investointi toteuttaa kuntastrategian painopistettä Asukasmäärän ja elinkeinotoiminnan kasvua toteuttava maapolitiikka. Asemakaavassa 5000 m3 lisärakentamismahdollisuus vapaa- ajan asunnoille, palveluille sekä uudiskohteille, joista suurin työnimellä ”eko-hotelli” 2700 m3. Investoinnin tasapoistoaika on 15 vuotta. Investoinnin poistoaika on 15 vuotta. Määrärahan käytöstä vastaa kunnanjohtaja ja hänen sijaisenaan tekninen johtaja.

Marjaniemen satama -50 000€ (tähän tekstiä!)

Peltokuusikon kunnallistekniikka (toimintasuunnitelma-vuosi 2028). tähän tekstiä

7.2 Rahoituslaskelma

Rahoituslaskelmaan kootaan tuloslaskelma - ja investointiosan tuottojen ja kulujen aiheuttama rahavirta. Lisäksi rahoituslaskelmaan merkitään lainakannan muutokset.

Toiminnan rahavirta osoittaa budjetoidun tulorahoituksen määrän, joka on tilivuotena käytettävissä investointien rahoittamiseen, pääomasijoituksiin ja pääoman palautuksiin sekä maksuvalmiuden vahvistamiseen.

Investointien rahavirta muodostuu investointimenojen ja niihin saatujen rahoitusosuuksien ja pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoittojen erotuksesta.

RAHOITUSLASKELMA	TALOUSARVIO 2026	TALOUSARVIO 2027	TALOUSARVIO 2028	TALOUSARVIO 2029
TOIMINNAN RAHAVIRTA				
Vuosikate	161 411		424 176	424 176
Satunnaiset erät				
Tulorahoituksen korjauserät				
TOIMINNAN RAHAVIRTA	**161 411**		**424 176**	**424 176**
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA				
Investointimenot	-425 000		-230 000	-170 000
Rah.osuudet investointimenoihin	5 800			
Pysyvien vastaavien luovutustulot				
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-419 200		-230 000	-170 000
Toiminnan ja invest. rahavirta	-257 789		194 176	254 176
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA				
Antolainauksen muutokset	20 000		20 000	20 000
Antolainamaam. Vähennykset	20 000		20 000	20 000
Lainakannan muutokset	-200 160		-100 160	-100 160
Pitkäaik.lainojen lisäys				
Pitkäaik.lainojen vähennys				
Lyhytaik. lainojen muutos				
Muut maksuvalmiuden muutokset				
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-180 160		-80 160	-80 160
RAHAVAROJEN MUUTOS	-437 949		-437 949	-437 949

8 HAILUODON VESIHUOLTO OY

Yhtiön perustehtävä

Yhtiön perustehtävänä on toimittaa asiakkailleen laatuvaatimukset täyttävää talousvettä keskeytyksettä. Yhtiön toisena perustehtävänä on varmistaa keskeytyksetön talousjätevesien pois johtaminen kiinteistöiltä viemäröintiin liittyneille asiakkailleen ja edelleen mantereelle. Yhtiölle kuuluu laitoksen teknisen toimintakyvyn ylläpito myös poikkeustilanteissa ja tätä työtä tehdään yhdessä kunnan, viranomaisten, asiantuntijaorganisaatioiden ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa.

Marjaniemen uuden vedenottamon käyttöönotto 2025 aikana lisää huoltovarmuutta ja varmistaa raakaveden riittävyyden kaikissa tilanteissa.

Marjaniemen uuden vedenottamon käytössä on huomioitu jo suunnitteluvaiheessa varautuminen erityistilanteisiin, varavedenoton järjestämiseen vedenottamolta ja palovedenottoon. Tällä pyritään vastaamaan kohonneeseen valmiustarpeeseen omistajaohjauksen (Hailuodon kunta) vaatimusten mukaisesti.

Yhtiön toiminnalliset tavoitteet

Yhtiön tavoitteena on perustehtävästään huolehtiminen ja toiminnallisesti tämä tarkoittaa laitoksen teknisen toimintakyvyn ylläpitoa ja tarkkailua. Laitoksen on oltava toiminnassa myös poikkeustilanteissa. RIskienarviointi - ja varautumissuunnitelma on terv eysviranomaisen hyväksymä asiakirja 30.8.2019. (OUKA/6736/14.05/2019). Tämä asiakirja on nyt tarkastelussa ja päivitettävänä. Se tulee osaksi WSP – järjestelmää. Varautumis- ja riskinarviointisuunnitelma ja sen käyttäminen on yksi osa laitoksen toiminnalli suuden varmistamista. Toiminnallisuuden varmistaminen vaatii lisäksi jatkuvaa ja tiivistä yhteistyötä kunnan, viranomaisten ja muiden yhteistyökumppaneiden välillä.

Vesihuoltolaitosta valvovia viranomaisia ovat ympäristöasioissa Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus ja terveydensuojeluasioissa kunnan terveydensuojeluviranomainen.

Terveydensuojeluviranomainen valvoo laitoksen toimittaman talousveden ja laitoksen hankkiman raakaveden laatua laitoskohtaisen vahvistetun valvontatutkimusohjelman mukaisesti, jonka päivittäminen tehdään varautumis- ja riskinarviointisuunnitelmaan tukeutuen nyt 2025 aikana.

Pohjavesien pinnankorkeuden tarkkailu suoritetaan ympäristöluvan tarkkailuohjelman mukaisesti Hyypän ja Marjaniemen pohjavesialueella. Marjaniemessä *tarkkailupisteet automatisoidaan, Hyypän alueella niitä on käytössä 3 kpl Vuoden 2026 toiminnalliset tavoitteet pohjautuvat em. seikkoihin.*

Taloudelliset tavoitteet

Yhtiön taloudellisena tavoitteena on yhtiöjärjestyksen mukaan nollatulos (Yhtiö on voittoa tavoittelematon yksikkö). Vesimaksuja on korotettu kahtena edellisenä vuonna tuntuvasti. Vaikka taloustilanne on kireä, yhtiö pystyy nykyisellä tulorakenteella kattamaan toiminnan kulut ja tuottamaan hienoista voittoa. Tämä kuitenkin edellyttää talouden jatkuvaa seurantaa ja toiminnan oikeanlaista järjestämistä.

Marjaniemen uuden vedenottamon valmistuttua hankkeen kulut poistetaan taseessa poisto -ohjelman mukaisesti. Vuoden 2025 poistoihin tämä hanke ei vaikuta, vaan poistojen määrä pysyy jokseenkin edellisten vuosien tasolla ja on noin 80 000 €. Uuden vedenottamon vaikutus poistojen määrään on noin 10 000 €/ (40 v – tasapoisto).

Talous- ja investointisuunnitelma vuodelle 2026 Yhtiön taloudellisena tavoitteena on yhtiöjärjestyksen mukaan nollatulos (Yhtiö on voittoa tavoittelematon yksikkö). Vuoden 2026 talousarviossa yhtiön liikevoitoksi on arvioitu n. 9 000 €.
Liikevaihdon on arvioitu olevan noin 368 000 € vuonna 2026.
Marjaniemen pohjavedenottamon lopullinen kustannus on noin 53 0000 €, josta ulkopuolinen rahoitusosuus on 80 000 €. Tätä lainaa on lyhennetty 20 000. Korkokuluissa on säästetty huomattavasti, kun hanketta on viety hitaasti eteenpäin omarahoitteisena. Kustannussäästöt ovat pitkällä aikavälillä huomattavat. Tämä helpottaa yhtiön talouden järjestämistä nyt ja pitkälle tulevaisuuteen.

Talous- ja investointisuunnitelma vuosille 2027 – 2028
Yhtiön taloudellisena tavoitteena on yhtiöjärjestyksen mukaan nollatulos (Yhtiö on voittoa tavoittelematon yksikkö). Budjetin tulopuolella vesimaksujen korottaminen 1 %:lla vuodessa riittää pitämään yhtiön toiminnallisen tuloksen nollassa.

Investoinneissa Marjaniemen uuden pohjavedenottamon jälkeen on vuorossa vanhan laitostekniikan ja laitosautomaation saneeraukset ensin Keskikylän paineenkorotusasemalla ja tämän jälkeen Ojakylän pohjavesilaitoksella. Karkea arvio investoinneista on luokkaa 100 000 € seuraavan 4 vuoden aikana.

Yhtiön hallinto
Sanna Sipilä, pj.
Paavo Sipola, vpj.
Leena Luoma-aho, jäsen
Ossi Suomela, jäsen
Mikko Mäkelä, varajäsen
Jouni Marjaniemi, toimitusjohtaja

Lähde- ja viiteluettelo

Lähdeluettelo:

viitteet: